

PRÍLOHY

PRIRAĐOVACIA SPRÁVA

SLOVENSKEHO

KVALIFIKAČNÉHO RÁMCA

K EURÓPSKEMU

KVALIFIKAČNÉMU RÁMCCU

2017

PRÍLOHY
PRIRAĐOVACIA SPRÁVA
SLOVENSKEHO KVALIFIKAČNÉHO
RÁMCA K EURÓPSKEMU
KVALIFIKAČNÉMU RÁMCU

2017

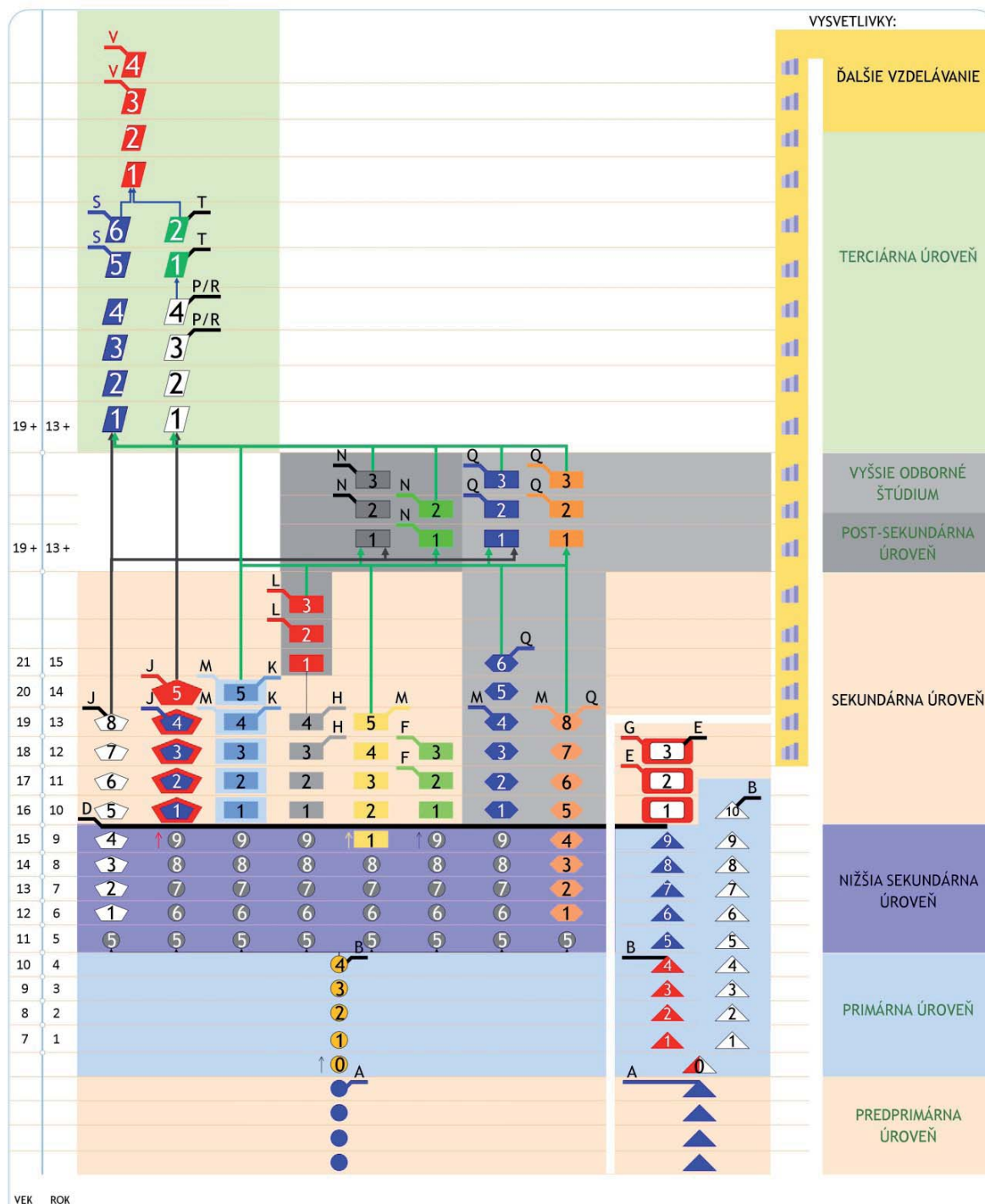

OBSAH

Príloha č. 1: Vzdelávací systém v Slovenskej republike.....	3
Príloha č. 2: Duálny systém a jeho špecifické črty na Slovensku	5
Príloha č. 3: Zoznam dokladov o kvalifikácií zaradených na úrovne SKKR	11
Príloha č. 4 Deskriptory Slovenského kvalifikačného rámca	13
Príloha č. 5 Porovnanie deskriptorov EKR a SKKR, vrátane Dublinských deskriptorov.....	16
Príloha č. 6 Prepojenie SKKR a Dublinských deskriptorov	23
Príloha č. 7: Zoznam štátnych inštitúcií a sektorových rád, ktoré sa zúčastnili na tvorbe SKKR.....	26
Príloha č. 8 Zoznam členov Národnej rady pre vzdelávanie a kvalifikácie.....	28
Príloha č. 9: Stanoviská inštitúcií zodpovedajúcich za zabezpečovanie kvality a zahraničných expertiek	29
Príloha č. 10: Závery analýz Slovenského kvalifikačného rámca a Národnej sústavy kvalifikácií.....	34
Príloha č. 11: Štatistický prehľad kariet kvalifikácií v NSK	38
Príloha č. 12: Porovnanie slovenského systému OVP s indikátormi EQAVET	39
Príloha č. 13: Príklady kariet kvalifikácií	41
Príloha č. 14: Slovník pojmov	59

PRÍLOHA Č. 1: VZDELÁVACÍ SYSTÉM V SLOVENSKEJ REPUBLIKE

ÚROVNE VZDELÁVANIA A ŠTUPNE VZDELANIA V SYSTÉME VZDELÁVANIA SR

VEK ROK

- A** predprimárne vzdelanie
- B** primárne vzdelanie
- D** nižšie stredné vzdelanie
- E** nižšie stredné odborné vzdelanie
- F** nižšie stredné odborné vzdelanie
- G** nižšie stredné odborné vzdelanie s výučným listom

- H** stredné odborné vzdelanie s výučným listom
- J** úplné stredné všeobecné vzdelanie s maturitou
- K** úplné stredné odborné vzdelanie s maturitným listom
- L** úplné stredné odborné vzdelanie s maturitou bez výučného listu – nadstavbové
- M** úplné stredné odborné vzdelanie s maturitou bez výučného listu
- N** postsekundárne vzdelanie – pomaturitné kvalifikačné a zdokonaľovacie

- Q** vyššie odborné vzdelanie (absolventský diplom)
- P** bakalárske vysokoškolské vzdelanie I. stupňa
- R** bakalárske vysokoškolské vzdelanie I. stupňa
- S** súvislé vysokoškolské vzdelanie II. stupňa
- T** vysokoškolské vzdelanie II. stupňa
- V** vysokoškolské vzdelanie III. stupňa

PRIRAĐOVACIA SPRÁVA SLOVENSKEHO KVALIFIKAČNÉHO
RÁMCA K EURÓPSKEMU KVALIFIKAČNÉMU RÁMCO

SYMBOL	DRUH/TYP ŠKOLY	PROGRAMY	NÁRODNÝ KÓD	ISCED 2011 /KÓD/	ÚROVEŇ VZDELÁVANIA
		PRE ZAMESTNANCOV PRE NEZAMESTNANÝCH DRUHEJ ŠANCE PRE SOCIÁLNE ZRANITELNÉ SKUPINY INÉ VZDELÁVANIE			VZDELÁVANIE DOSPELÝCH/ ĎALŠIE VZDELÁVANIE
	VYSOKÁ ŠKOLA	III. STUPEŇ	V	864	TERCIÁRNA
		II. STUPEŇ	S	766	
		II. STUPEŇ	T	767	
		I. STUPEŇ	P / R	645/655/665	
	STREDNÁ ODBORNÁ ŠKOLA	VYŠŠIE ODBORNÉ ŠTÚDIUM	Q	554	VYŠŠIE ODBORNÉ ŠTÚDIUM
		ŠPECIALIZAČNÉ ŠTÚDIUM	Q	554	
	KONZERVATÓRIUM*	6-ROČNÉ	M / Q	354/554	
		8-ROČNÉ	M / Q	354/554	
	STREDNÁ ODBORNÁ ŠKOLA	KVALIFIKAČNÉ ŠTÚDIUM	N	454	POST- SEKUNDÁRNA
		ZDOKONALOVCIE ŠTÚDIUM	N	454	
		NADSTAVBOVÉ ŠTÚDIUM	L	454	
	STREDNÁ ODBORNÁ ŠKOLA		M	354	SEKUNDÁRNA
			K	354	
			H	353	
		5-ROČNÉ BILINGVÁLNE	M	354	
			F	253	
		ODBORNÉ UČILIŠTE		G	
	PRAKTICKÁ ŠKOLA		E	253	
	GYMNÁZIUM	8-ROČNÉ	J	344	
		5-ROČNÉ BILINGVÁLNE	J	344	
		4-ROČNÉ	J	344	
	ZÁKLADNÁ ŠKOLA	2. STUPEŇ	D	244	NÍŽŠIA SEKUNDÁRNA
		MP** var. A	D	244	
		1. STUPEŇ	MP** var. B	D	242
			MP** var. A / var. B	B	100
	MP** var. C		B	100	
	MATERSKÁ ŠKOLA	NULTÝ ROČNÍK/ PRÍPRAVNÝ ROČNÍK	A	030	PRIMÁRNA
	MATERSKÁ ŠKOLA	MATERSKÁ ŠKOLA	A	020	PREDPRIMÁRNA
		ŠPECIALNA MATERSKÁ ŠKOLA			

* ABSOLVOVANÍM POSLEDNÉHO ROČNÍKA SA ZÍSKAVA VYŠŠIE ODBORNÉ VZDELANIE
** MENTÁLNE POSTIHNUTIE

PRÍLOHA Č. 2: DUÁLNY SYSTEM A JEHO ŠPECIFICKÉ ČRTY NA SLOVENSKU

Nový zákon č. 61/2015 Z. z. o OVP je obrovským prelomom v transformačnom procese slovenského systému OVP. Pri systéme duálneho vzdelávania je potrebná silná väzba medzi strednou odbornou školou a zamestnávateľom. Žiak sa pripravuje priamo na pracovisku zamestnávateľa, má s ním uzatvorenú učebnú zmluvu, podľa ktorej zamestnávateľ plne zodpovedá, financuje a realizuje praktické vyučovanie žiakov prostredníctvom svojich odborne spôsobilých inštruktorov, ktorí sú zamestnanci podniku. Teoretické vzdelávanie žiak absolvuje v strednej odbornej škole, s ktorou má zamestnávateľ podpísanú zmluvu o duálnom vzdelávaní.

V dňoch 10. až 11. decembra 2012 sa v Berlíne konala ministerská konferencia, ktorej výsledkom bolo podpísanie memoranda. Ministri zúčastnených krajín zdôraznili dôležitosť zvýšenej spolupráce a podpore aktivít, ktoré majú slúžiť na zavádzanie duálneho vzdelávania, učňovského vzdelávania a praktického vyučovania na pracoviskách zamestnávateľov do systémov odborného vzdelávania a prípravy v partnerských krajinách. Signatári Berlínskeho memoranda sú: Nemecko, Slovensko, Lotyšsko, Grécko, Taliansko, Španielsko a Portugalsko.

Na základe doterajšej spolupráce a po vytvorení legislatívnych podmienok pre vstup firiem do systému duálneho vzdelávania sa bilaterálne vzťahy so susednými krajinami posúvali ďalej. Vyvrcholením tejto spolupráce bol podpis Spoločného prehlásenia o spolupráci v odbornom vzdelávaní a príprave medzi Ministerstvom školstva, vedy, výskumu a športu SR a Ministerstva pre vzdelávanie a výskum Spolkovej republiky Nemecko. Obe strany deklarovali záujem o spoluprácu v ďalšom procese transformácie odborného vzdelávania a prípravy, ako aj v oblasti tvorby a realizácie projektov, či mobilít žiakov a pedagogických zamestnancov a kariérneho poradenstva. Silný vzťah sa vytvoril aj medzi Rakúskou obchodnou komorou (WKO) and Ministerstvom školstva, vedy, výskumu a športu SR. Podpísané memorandum o porozumení posilnilo kooperáciu medzi Slovenskou republikou a WKO pri zavádzaní prvkov systému duálneho vzdelávania do OVP na Slovensku zúžitkovaním bohatých skúseností WKO v uvedenej oblasti. Na základe Memoranda bol v Zlatých Moravciach spustený projekt pod názvom „Young Star” za účelom zavádzania prvkov rakúskeho duálneho systému do OVP na Slovensku.

Dôležité charakteristiky slovenského OVP

Odborné vzdelávanie a príprava (OVP) má na Slovensku silnú tradíciu a je tu jednou z nevyhnutných súčastí vzdelávania. Orientácia na priemysel, výrobu a služby a bývalé priame prepojenie medzi školami a podnikmi vytvára dobré predpoklady na ďalší rozvoj OVP. OVP je jediným segmentom výchovy a vzdelávania, ktorý naplňa potreby trhu práce a tak zabezpečuje jeho jedinečnú pozíciu. Máme 32 skupín odborov legislatívne zadefinovaných pre stredné školy a väčšina z odborov sa neviaže iba na získavanie teoretických vedomostí, ale tiež na praktické zručnosti, skúsenosti a návyky. Z tohto dôvodu musí byť časť vzdelávania na stredných odborných školách orientovaná na praktické vyučovanie s cieľom získať relevantné praktické zručnosti, skúsenosti a návyky.

Reforma z roku 2008 zaviedla mechanizmy riadenia pre napojenie stredného vzdelania bližšie na trh práce. Tradícia OVP a skúsenosti z minulých reforiem sú aktívna v navrhovaní zmien, ktoré môžu zlepšiť schopnosť reagovať na trhu práce.

Nový zákon o OVP poskytuje prostredie na reformu

Nový zákon si kladie za cieľ vytvoriť jasnejšie rozdelenie práv a povinností pre zúčastnené strany, zamestnávateľov

a združenia zamestnávateľov a to najmä prostredníctvom jasného právneho zmluvného vzťahu medzi školami, žiakmi/učňami a podnikmi. Mnoho veľkých zamestnávateľov, združení zamestnávateľov a zahraničné obchodné komory sa aktívne zapojili do pomoci vybudovať lepší systém odborného vzdelávania a prípravy. Systém OVP na Slovensku je relatívne zrozumiteľný s malým súborom odborných dráh (s alebo bez maturity), zatiaľ čo počet programov je skromný v medzinárodnom porovnaní. V školskom roku 2016/2017 existovalo celkom 493 odborov v oblasti OVP.

Slovenské úplné stredné vzdelanie je celkom flexibilné a má schopnosť sa prispôbiť rozličným miestnym modelom pri vytváraní pomeru medzi teóriou a praxou. Takáto flexibilita sa dosahuje preto, lebo školy môžu samostatne rozhodovať o úpravách školského vzdelávacieho programu podľa potrieb OVP a prispôbiť pomer teórie a praxe vo vzdelávaní.

Dňa 1. apríla 2015 nadobudol účinnosť zákon č. 61/2015 Z. z. o odbornom vzdelávaní a príprave a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len „zákon“), ktorý vytvára predpoklady na užšie prepojenie odborného vzdelávania a prípravy s potrebami trhu práce a lepšiu koordináciu odborného vzdelávania a prípravy na národnej ako aj regionálnej úrovni. Zákon zaviedol do systému odborného vzdelávania a prípravy prvky duálneho vzdelávania.

Ak hovoríme o legislatívnom procese, musíme povedať, že pracovnú skupinu pre vytvorenie návrhu zákona o OVP tvorili zástupcovia: ministerstiev (MŠVVaŠ SR, MH SR), zamestnávateľských zväzov a združení (SOPK, RUZ, Klub 500, SNOPK), zriaďovateľov škôl (ŽSK, BSK) a zamestnancov (OZPŠaV na Slovensku), riešiteľský tím Národného projektu Rozvoj stredného odborného vzdelávania. Obsah návrhu zákona bol postupne konzultovaný s ďalšími odborníkmi.

Predmet úpravy zákona

Zákon č. 61/2015 Z. z. o odbornom vzdelávaní a príprave upravuje nasledovne:

- odborné vzdelávanie a príprava žiakov stredných odborných škôl,
- typy stredných odborných škôl,
- proces praktického vyučovania,
- systém duálneho vzdelávania,
- spôsobilosť zamestnávateľa poskytovať praktické vyučovanie v systéme duálneho vzdelávania,
- úprava vzájomných práv a povinností žiaka, strednej odbornej školy a zamestnávateľa v systéme duálneho vzdelávania,
- hmotné a finančné zabezpečenie žiaka,
- koordinácia odborného vzdelávania a prípravy pre trh práce.

Organizácia OVP podľa nového zákona - miesto výkonu praktického vyučovania

Odborný výcvik, odbornú prax alebo umeleckú prax vykonáva žiak:

- v dielni,
- na pracovisku zamestnávateľa,
- na pracovisku praktického vyučovania, ak sa žiak pripravuje v systéme duálneho vzdelávania.

Praktické cvičenie vykonáva žiak v strednej odbornej škole. Ak to vyžaduje charakter cvičnej práce, praktické cvičenie sa môže vykonávať aj na pracovisku zamestnávateľa alebo na pracovisku praktického vyučovania. Ak to vyžaduje charakter povolania alebo odborných činností, na ktoré sa žiak v príslušnom študijnom odbore alebo v príslušnom učebnom odbore pripravuje, môže sa odborný výcvik, odborná prax alebo umelecká prax

dočasne vykonávať aj na inom mieste výkonu produktívnej práce.

Podľa § 10 zákona sa v systéme duálneho vzdelávania žiak pripravuje na výkon povolania, skupiny povolání alebo na výkon odborných činností podľa konkrétnych potrieb a požiadaviek zamestnávateľa. Zamestnávateľ podľa nového zákona má silnú pozíciu, čo sa týka aj vplyvu na tvorbu štátnych vzdelávacích programov. Jeho vlastné požiadavky môžu byť reflektované v školských vzdelávacích programoch a v systéme duálneho vzdelávania má povinnosť podieľať sa na tvorbe štátnych vzdelávacích programov.

Overenie spôsobilosti zamestnávateľa sa vykonáva po podaní písomnej žiadosti o overenie spôsobilosti zamestnávateľa (ďalej len „žiadost“), ktorú zamestnávateľ doručí príslušnej stavovskej organizácii alebo príslušnej profesijnej organizácii do 30. septembra kalendárneho roka, ktorý predchádza 1. septembru nasledujúceho kalendárneho roka, od ktorého zamestnávateľ predpokladá poskytovať praktické vyučovanie v systéme duálneho vzdelávania.

Žiadosť zamestnávateľa, ktorý chce zabezpečiť praktické vyučovanie v systéme duálneho vzdelávania, obsahuje:

- ✓ identifikačné údaje zamestnávateľa,
- ✓ predmet činnosti zamestnávateľa,
- ✓ študijný odbor alebo učebný odbor, v ktorom bude poskytovať praktické vyučovanie,
- ✓ počet žiakov, ktorých zamestnávateľ predpokladá pripravovať v systéme duálneho vzdelávania,
- ✓ identifikačné údaje strednej odbornej školy, s ktorou zamestnávateľ predpokladá uzatvoriť zmluvu o duálnom vzdelávaní,
- ✓ predpokladaný počet majstrov odbornej výchovy, učiteľov odbornej praxe alebo predpokladaný počet učiteľov umeleckej praxe, ktorí sú zamestnancami zamestnávateľa a pod vedením ktorých budú žiaci vykonávať praktické vyučovanie,
- ✓ predpokladaný počet majstrov odbornej výchovy, učiteľov odbornej praxe alebo predpokladaný počet učiteľov umeleckej praxe, ktorí sú zamestnancami strednej odbornej školy a pod vedením ktorých budú žiaci vykonávať praktické vyučovanie, ak zamestnávateľ nezamestnáva,
- ✓ predpokladaný počet inštruktorov, ak žiak bude vykonávať praktické vyučovanie pod vedením inštruktora,
- ✓ školský rok, od ktorého zamestnávateľ predpokladá poskytovať praktické vyučovanie v systéme duálneho vzdelávania,
- ✓ dátum a podpis štatutárneho zástupcu zamestnávateľa

Prílohou k žiadosti je doklad o oprávnení zamestnávateľa vykonávať činnosť, ktorá zodpovedá obsahu vzdelávania v študijnom odbore alebo v učebnom odbore, v ktorom bude poskytovať praktické vyučovanie, doklad o zabezpečení priestorov a vymedzení priestorov pre príslušnú časť školského vzdelávacieho programu študijného odboru alebo učebného odboru.

Zmluva o duálnom vzdelávaní

Ak chce zamestnávateľ vstúpiť do systému duálneho vzdelávania, musí podpísať zmluvu o duálnom vzdelávaní so strednou odbornou školou.

Zmluva obsahuje:

- identifikačné údaje zamestnávateľa,
- identifikačné údaje strednej odbornej školy,
- záväzok zamestnávateľa poskytovať žiakom praktické vyučovanie na svoje náklady a zodpovednosť,
- záväzok strednej odbornej školy organizovať odborné vzdelávanie a prípravu v systéme duálneho vzdelávania,

- študijný odbor alebo učebný odbor, v ktorom zamestnávateľ bude poskytovať praktické vyučovanie,
- počet žiakov, ktorým bude zamestnávateľ poskytovať praktické vyučovanie,
- formu praktického vyučovania,
- miesto výkonu praktického vyučovania,
- počet majstrov odbornej výchovy, učiteľov odbornej praxe alebo učiteľov umeleckej praxe, ktorí sú zamestnancami zamestnávateľa a pod vedením ktorých budú žiaci vykonávať praktické vyučovanie,
- počet majstrov odbornej výchovy, učiteľov odbornej praxe alebo počet učiteľov umeleckej praxe, ktorí sú zamestnancami strednej odbornej školy a pod vedením ktorých budú žiaci vykonávať praktické vyučovanie,
- počet inštruktorov, ak žiak vykonáva praktické vyučovanie pod vedením inštruktora,
- časový harmonogram praktického vyučovania v súlade s ustanovenou organizáciou výchovy a vzdelávania v stredných školách,
- spôsob účasti inštruktora na hodnotení a klasifikácii žiaka,
- spôsob finančného zabezpečenia praktického vyučovania, ak sa časť praktického vyučovania vykonáva v dielni,
- spôsob finančného zabezpečenia majstrov odbornej výchovy, učiteľov odbornej praxe alebo učiteľov umeleckej praxe, ktorí sú zamestnancami strednej odbornej školy a pod vedením ktorých budú žiaci vykonávať praktické vyučovanie,
- spôsob finančného zabezpečenia praktického cvičenia, ak sa praktické cvičenie vykonáva na pracovisku praktického vyučovania,
- hmotné zabezpečenie žiaka,
- finančné zabezpečenie žiaka,
- spôsob účasti zamestnávateľa na záverečnej skúške, odbornej zložke maturitnej skúšky alebo absolventskej skúške,
- spôsob zabezpečovania vzájomných práv a povinností zmluvných strán,
- dobu, na ktorú sa zmluva o duálnom vzdelávaní uzatvára,
- spôsob ukončenia zmluvného vzťahu,
- dátum a podpis štatutárnych zástupcov zmluvných strán

Zamestnávateľ, tak isto ako aj stredná odborná škola, sa môže rozhodnúť podpísať viac kontraktov s inými strednými školami alebo zamestnávateľmi.

Učebná zmluva

Zamestnávateľ a zákonný zástupca žiaka alebo plnoletý žiak prerokujú náležitosti učebnej zmluvy a podmienky výkonu praktického vyučovania v systéme duálneho vzdelávania. Ak sa zamestnávateľ a zákonný zástupca žiaka alebo plnoletý žiak dohodnú, uzatvoria učebnú zmluvu najneskôr do 31. augusta príslušného kalendárneho roka pred nástupom žiaka do prvého ročníka. Učebná zmluva obsahuje:

- ✓ identifikačné údaje zamestnávateľa,
- ✓ meno, priezvisko a dátum narodenia zákonného zástupcu žiaka, ak ide o neplnoletého žiaka,
- ✓ meno, priezvisko a dátum narodenia žiaka,
- ✓ identifikačné údaje strednej odbornej školy žiaka,
- ✓ záväzok zamestnávateľa pripraviť žiaka na výkon povolania, skupiny povolání alebo na výkon odborných činností v systéme duálneho vzdelávania,
- ✓ záväzok žiaka zúčastňovať sa na praktickom vyučovaní priamo u zamestnávateľa podľa jeho konkrétnych potrieb a požiadaviek,

- ✓ študijný odbor alebo učebný odbor, v ktorom sa bude žiak pripravovať,
- ✓ formu praktického vyučovania,
- ✓ miesto výkonu praktického vyučovania,
- ✓ organizáciu štúdia vrátane časového harmonogramu praktického vyučovania v súlade s ustanovenou organizáciou výchovy a vzdelávania v stredných školách,
- ✓ hmotné zabezpečenie žiaka,
- ✓ finančné zabezpečenie žiaka,
- ✓ spôsob zabezpečovania vzájomných práv a povinností zmluvných strán, spôsob ukončenia zmluvného vzťahu,
- ✓ dátum a podpis zmluvných strán.

Hmotné zabezpečenie žiaka

Ak žiak vykonáva praktické vyučovanie na pracovisku zamestnávateľa alebo na pracovisku praktického vyučovania, zamestnávateľ zabezpečí na svoje náklady osobné ochranné pracovné prostriedky pre žiaka a posúdenie zdravotnej, zmyslovej a psychologickú spôsobilosti žiaka, ak sa na výkon praktického vyučovania jej posúdenie vyžaduje. Zamestnávateľ, ktorý poskytuje praktické vyučovanie v systéme duálneho vzdelávania, uhrádza žiakovi zo svojich prostriedkov náklady na stravovanie žiaka počas praktického vyučovania.

Zamestnávateľ, ktorý poskytuje praktické vyučovanie v systéme duálneho vzdelávania, môže uhradiť žiakovi zo svojich prostriedkov náklady na ubytovanie žiaka v školskom internáte a cestovné náhrady za dopravu z miesta trvalého bydliska do strednej odbornej školy, miesta výkonu praktického vyučovania a školského internátu a späť a zo školského internátu do strednej odbornej školy a miesta výkonu praktického vyučovania a späť.

Finančné zabezpečenie žiaka

Žiakovi, ktorý na praktickom vyučovaní vykonáva produktívnu prácu, sa poskytuje odmena za produktívnu prácu. Odmena za produktívnu prácu sa poskytuje za každú hodinu vykonanej produktívnej práce vo výške 50 % až 100 % z hodinovej minimálnej mzdy; pri určovaní jej výšky sa zohľadňuje aj kvalita práce a správanie žiaka. Zamestnávateľ môže žiakovi zo svojich prostriedkov poskytovať podnikové štipendium mesačne v období školského vyučovania najviac do výšky štvornásobku sumy životného minima.

Žiakovi, ktorý sa pripravuje na povolanie, skupinu povolání alebo odborných činností v študijnom odbore alebo v učebnom odbore zaradenom do zoznamu študijných odborov a učebných odborov s nedostatočným počtom absolventov pre potreby trhu práce, sa poskytuje motivačné štipendium z prostriedkov štátneho rozpočtu.

Motivačné štipendium sa žiakovi poskytuje mesačne v období školského vyučovania vo výške:

- ✓ 65 % sumy životného minima podľa osobitného predpisu pri priemernom prospechu žiaka do 1,8 vrátane,
- ✓ 45 % sumy životného minima pri priemernom prospechu žiaka horšom ako 1,8 do 2,4 vrátane,
- ✓ 25 % sumy životného minima pri priemernom prospechu žiaka horšom ako 2,4 do 3,0 vrátane.

Centrum odborného vzdelávania prípravy

Stredná odborná škola sa môže stať centrom odborného vzdelávania a prípravy. Zriaďovateľ strednej odbornej školy udelí na to písomný súhlas a rozhodne o tom príslušná stavovská organizácia alebo príslušná profesijná organizácia po prerokovaní v Krajskej rade pre odborné vzdelávanie a prípravu. Stredná odborná škola má oprávnenie používať označenie centrum odborného vzdelávania a prípravy, keď:

- spolupracuje so zamestnávateľom v oblasti odborného vzdelávania a prípravy,

- má odporúčané učebné priestory a odporúčané vybavenie učebných priestorov určené normatívom materiálno-technického a priestorového zabezpečenia,
- je vzdelávacou inštitúciou ďalšieho vzdelávania podľa zákona č. 568/2009 Z. z., pripravujúceho na povolanie, skupinu povolání alebo odborných činností súvisiacich s príslušným študijným odborom alebo s príslušným učebným odborom, v ktorom stredná odborná škola poskytuje odborné vzdelávanie a prípravu a
- spĺňa ďalšie kritériá určené vnútorným predpisom, ktorý príslušná stavovská organizácia alebo príslušná profesijná organizácia vydala na tento účel.

Podpora pre vstup zamestnávateľov do systému duálneho vzdelávania

Zamestnávatelia sú motivovaní k účasti na odbornom vzdelávaní a príprave podľa fiškálnych stimulov vo forme daňových úľav, ktoré sú založené na žiakovi a podľa rozsahu poskytovaného praktického vyučovania. Zamestnávateľské združenia a komory vydávajú osvedčenie o pracovisku praktického vyučovania pre zamestnávateľov. Kontrolu praktického vyučovania u zamestnávateľa vykonáva štátna školská inšpekcia, ktorá je zodpovedná za kontrolu kvality vzdelávania žiaka.

Väčšina nákladov pripadá na daňové úľavy (zníženie daňového základu o 3 200 na jedného žiaka za 200 - 400 hodín vzdelávanie na pracovisku ročne, alebo 1 600 za menej ako 200 - 400 hodín).

Odporúčania pre budúcnosť:

- ✓ ponúknuť štátom financované partnerstvá pre školy a podniky na pokrytie nákladov transformácie a motiváciu škôl na vstup na model spolupráce, ktorý je menej stabilný ako je ten súčasný sú založené na inštitucionálnych zmlúv medzi školami a podnikmi;
- ✓ vytvorenie postupov zabezpečenia kvality pre spoločnosti a absolventov vstupujúcich do duálneho systému,
- ✓ vytvorenie infraštruktúry podporujúcej ponuku a dopyt „žiakov vo výcviku“ a rôznych programov kvality, vrátane školení odborníkov na strane zamestnávateľov umožňujúce, aby svet práce prevzal plnú zodpovednosť za poskytovanie vysoko kvalitných programov odbornej prípravy,
- ✓ prilákať žiakov do duálneho systému. Nedôvera mladých ľudí a ich rodičov voči učebným odborom spôsobená turbulenciami na trhu práce najmä v deväťdesiatych rokoch musí byť prekonaná ponukou veľkorysých príjmov pre učňov a jasnými príležitosťami v kariernom pokroku. Slovensku stále chýba flexibilný kvalifikačný systém, ktorý by ponúkol učňom v robotníckych profesiách výhodu získať vyššiu kvalifikáciu neuniverzitným terciárnym vzdelaním a uznávanie výsledkov neformálneho vzdelávania a informálneho učenia sa,
- ✓ zaviesť viac motivačných faktorov pre male a stredné podniky, aby sa zabezpečila ich väčšia účasť v OVP a v systéme duálneho vzdelávania,
- ✓ zaviesť systém kariérového poradenstva na nižších stupňoch sekundárneho vzdelávania a na úrovni vyššieho sekundárneho vzdelávania,
- ✓ podporiť vyššie úrovne OVP v súlade s blížiacou sa Industriálnou revolúciou 4.0,
- ✓ podporovať ucelenú politiku kontinuálneho vzdelávania pedagogických zamestnancov a inštruktorov pôsobiacich v OVP.

PRÍLOHA Č. 3: ZOZNAM DOKLADOV O KVALIFIKÁCIÍ ZARADENÝCH NA ÚROVNE SKKR

Úroveň	Kvalifikácia - doklad(y) o kvalifikácii	Vysvetlenie
1	Vysvedčenie pre 1. - 4. ročník základnej školy s doložkou	Držiteľ tejto kvalifikácie má základné všeobecné vedomosti a vykonáva jednoduché práce. Vysvedčenie sa vydáva po ukončení prvého stupňa základnej školy (primárne vzdelávanie). Tento doklad umožňuje držiteľovi pokračovať vo vzdelávaní na druhom stupni základnej školy (nižšie stredné vzdelávanie).
2	Vysvedčenie pre 5. - 9. ročník základnej školy s doložkou	Držiteľ tejto kvalifikácie má všeobecné vedomosti na úrovni porozumenia a základné odborné vedomosti. Vedomosti, zručnosti a kompetencie umožňujú výkon jednoduchých pracovných činností a vstup na trh práce (nízkokvalifikovaní pracovníci). Vysvedčenie sa vydáva po ukončení druhého stupňa základnej školy (nižšie stredné vzdelávanie) a umožňuje držiteľovi pokračovať v štúdiu na strednej škole.
	Osvedčenie o kvalifikácii	Táto kvalifikácia sa získava výlučne v prostredí neformálneho vzdelávania a informálneho učenia sa (uznaním praxe). Neslúži na vstup na štúdium na sekundárnej úrovni formálneho vzdelávania.
	Vysvedčenie o záverečnej skúške a výučný list	Táto kvalifikácia sa nadobúda po úspešnom ukončení nižšieho stredného odborného vzdelávania s dĺžkou štúdia 2 roky. Neumožňuje vstup na vyššie úrovne vzdelávania. Typickým držiteľom je čiastočne kvalifikovaný pracovník.
3	Vysvedčenie o záverečnej skúške a výučný list	Táto kvalifikácia sa nadobúda po úspešnom ukončení stredného odborného vzdelávania s dĺžkou štúdia 3 - 4 roky. Vedomosti, zručnosti a kompetencie sa vzťahujú k odboru (vzdelávania alebo práce), čím sa umožňuje priamy vstup na trh práce a tiež získanie živnostenského oprávnenia.
	Osvedčenie o kvalifikácii	Táto kvalifikácia sa zvyčajne udeľuje po úspešnom ukončení akreditovaného programu ďalšieho vzdelávania. Zvyčajne sa vyžaduje za účelom vydania živnostenského oprávnenia.
4	Vysvedčenie o maturitnej skúške + výučný list	Tento typ kvalifikácie sa nadobúda po úspešnom ukončení úplného stredného odborného vzdelávania s dĺžkou štúdia 3 - 4 roky a umožňuje vstup na vyššie úrovne vzdelávania (postsekundárne, terciárne).
	Vysvedčenie o maturitnej skúške	Vysvedčenia o maturitnej skúške vydávané vo všeobecnom vzdelávaní (gymnázium) a v OVP sa považujú za rovnocenné, a preto sú priradené na tú istú úroveň SKKR. Dĺžka štúdia je od 4 do 8 rokov. Obe vysvedčenia umožňujú vstup na vysokoškolské štúdium a do akreditovaných programov ďalšieho vzdelávania. Vysvedčenie o maturitnej skúške z OVP umožňuje vstup na trh práce a získanie živnostenského oprávnenia.
	Osvedčenie o kvalifikácii	Táto kvalifikácia sa zvyčajne udeľuje po úspešnom ukončení akreditovaného programu ďalšieho vzdelávania. Zvyčajne sa vyžaduje za účelom vydania živnostenského oprávnenia. Držiteľia tohto osvedčenia pracujú napr. ako technici a špecialisti.

5	Vysvedčenie o maturitnej skúške + výučný list	Táto kvalifikácia sa získava v subrámcí odborných kvalifikácií vo výnimočných prípadoch. Držiteľ kvalifikácie sa vyznačuje značnou úrovňou samostatnosti. Štúdium a práca na tejto úrovni sú vysokošpecializované.
	Vysvedčenie o maturitnej skúške	Táto kvalifikácia sa získava v subrámcí odborných kvalifikácií vo výnimočných prípadoch. Držiteľ kvalifikácie sa vyznačuje značnou úrovňou samostatnosti. Štúdium a práca na tejto úrovni sú vysokošpecializované.
	Vysvedčenie o absolventskej skúške + absolventský diplom	Tento typ kvalifikácie sa získava po úspešnom absolvovaní štúdia na konzervatóriu (6 - 8 rokov) alebo úspešnom ukončení postsekundárneho vzdelávania na SOŠ s dĺžkou štúdia 2 - 3 roky (vyššie odborné vzdelanie).
	Osvedčenie o kvalifikácii	Táto kvalifikácia sa zvyčajne udeľuje po úspešnom ukončení špecializovaného akreditovaného programu ďalšieho vzdelávania požadovaného na výkon činností na špecializovaných pracovných pozíciách s vysokým stupňom samostatnosti.
6	Vysokoškolský diplom + vysvedčenie o štátnej skúške + dodatok k diplomu	Táto kvalifikácia sa udeľuje po úspešnom ukončení 1. stupňa vysokoškolského vzdelávania - v profesijne aj akademicky orientovaných bakalárskych študijných programoch. Umožňuje vstup do 2. stupňa tam, kde sa to vyžaduje.
	Osvedčenie o kvalifikácii	Táto kvalifikácia sa zvyčajne udeľuje po úspešnom ukončení špecializovaného akreditovaného programu ďalšieho vzdelávania požadovaného na výkon činností na špecializovaných pracovných pozíciách s vysokým stupňom samostatnosti.
7	Vysokoškolský diplom + vysvedčenie o štátnej skúške + dodatok k diplomu	Táto kvalifikácia sa udeľuje po úspešnom ukončení 2. stupňa vysokoškolského vzdelávania alebo spojeného 1. a 2. stupňa vysokoškolského vzdelávania, alebo po vykonaní rigorózneho skúšky. Umožňuje vstup do 3. stupňa tam, kde sa to vyžaduje.
	Osvedčenie o kvalifikácii	Táto kvalifikácia sa zvyčajne udeľuje po úspešnom ukončení špecializovaného akreditovaného programu ďalšieho vzdelávania požadovaného na výkon činností na špecializovaných pracovných pozíciách s vysokým stupňom samostatnosti.
8	Vysokoškolský diplom + vysvedčenie o štátnej skúške + dodatok k diplomu	Táto kvalifikácia sa udeľuje po úspešnom ukončení doktorandského štúdia.

PRÍLOHA Č. 4 DESKRIPTORY SLOVENSKEHO KVALIFIKAČNÉHO RÁMCA

Deskriptory Slovenského kvalifikačného rámca						
Úroveň		VEDOMOSTI		ZRUČNOSTI		KOMPETENCIE
EKR	SKKR	Všeobecné	Odborné	Kognitívne	Praktické	Zodpovednosť, samostatnosť, sociálne kompetencie
		Jednotlivec má:		Jednotlivec vie:		Jednotlivec sa vyznačuje:
1.	1.	<ul style="list-style-type: none"> základné všeobecné vedomosti a poznatky na úrovni zapamätania 		<ul style="list-style-type: none"> reprodukovat' základné vedomosti a poznatky 	<ul style="list-style-type: none"> vykonávať jednoduché opakujúce sa úlohy 	<ul style="list-style-type: none"> výkonom jednoduchých pracovných činností pod dohľadom v známych a stabilných podmienkach
2.	2.	<ul style="list-style-type: none"> základné všeobecné vedomosti a poznatky na úrovni porozumenia 	<ul style="list-style-type: none"> základné odborné vedomosti na úrovni zapamätania 	<ul style="list-style-type: none"> prakticky používať informácie v konkrétnych situáciách 	<ul style="list-style-type: none"> vykonávať zložitejšie opakujúce sa úlohy používať jednoduché metódy, nástroje a materiály v známych podmienkach 	<ul style="list-style-type: none"> výkonom jednoduchých pracovných činností pod dohľadom s určitým stupňom samostatnosti vnímaním vlastného podielu zodpovednosti
3.	3.	<ul style="list-style-type: none"> rozšírené všeobecné vedomosti a poznatky 	<ul style="list-style-type: none"> odborné vedomosti v oblasti pojmov, metód, postupov a noriem 	<ul style="list-style-type: none"> používať bežnú technickú, netechnickú a technologickú dokumentáciu, normy a štandardy odboru 	<ul style="list-style-type: none"> aplikovať všeobecné a odborné vedomosti pri riešení jednoduchých problémových úloh používať bežné postupy, metódy, prostriedky a materiály pri vykonávaní činností v odbore 	<ul style="list-style-type: none"> samostatnou a tvorivou prácou v štandardných, zriedkavo sa meniacich podmienkach zodpovednosťou za svoj výkon hodnotením svojej práce

Deskriptory Slovenského kvalifikačného rámca						
Úroveň		VEDOMOSTI		ZRUČNOSTI		KOMPETENCIE
EKR	SKKR	Všeobecné	Odborné	Kognitívne	Praktické	Zodpovednosť, samostatnosť, sociálne kompetencie
		Jednotlivec má:		Jednotlivec vie:		Jednotlivec sa vyznačuje:
4.	4.	<ul style="list-style-type: none"> prehĺbené všeobecné vedomosti a poznatky na úrovni aplikácie 	<ul style="list-style-type: none"> vedomosti o zákonitostiach, zásadách, procesoch, normách a všeobecných pojmoch v širších súvislostiach 	<ul style="list-style-type: none"> používať prakticky informácie všeobecného charakteru 	<ul style="list-style-type: none"> aplikovať prehĺbené všeobecné a odborné vedomosti používať odbornú dokumentáciu aplikovať zložitejšie postupy, metódy, prostriedky a materiály pri vykonávaní činností v odbore 	<ul style="list-style-type: none"> samostatným riešením problémových úloh v predvídateľných meniacich sa podmienkach zodpovednosťou za prácu v predvídateľných meniacich sa podmienkach zodpovednosťou za riadenie menšieho kolektívu hodnotením výsledkov svojej práce a práce iných
5.	5.	<ul style="list-style-type: none"> prehĺbené všeobecné vedomosti a poznatky na úrovni analýzy 	<ul style="list-style-type: none"> špecializované odborné vedomosti v oblasti práce alebo vzdelania 	<ul style="list-style-type: none"> monitorovať, analyzovať, plánovať, organizovať a vyhodnocovať konkrétne pracovné postupy 	<ul style="list-style-type: none"> realizovať konkrétne pracovné postupy rozpoznávať vznik problému pri aplikácii zvoleného postupu navrhovať konkrétne pracovné postupy a riešenia 	<ul style="list-style-type: none"> preberaním zodpovednosti za riadenie, hodnotenie a rozvoj činností v meniacich sa podmienkach vysokou úrovňou samostatnosti tvorivou prácou schopnosťou prenosu informácií a zručností iným
6.	6.	<ul style="list-style-type: none"> všeobecné vedomosti na úrovni syntézy 	<ul style="list-style-type: none"> praktické a metodologické vedomosti z kľúčovej oblasti odboru, ktoré slúžia ako základ pre prax, výskum alebo umeleckú tvorbu 	<ul style="list-style-type: none"> navrhovať riešenia metodických, odborných, umeleckých alebo praktických problémov modifikovať všeobecné a odborné vedomosti pri riešení špecifických odborných problémov 	<ul style="list-style-type: none"> realizovať riešenia metodických, odborných, umeleckých alebo praktických problémov používať tvorivo metódy, nástroje, prístroje a materiály 	<ul style="list-style-type: none"> samostatnosťou pri riešení špecifických problémov v meniacom sa prostredí plánovaním svojho vlastného vzdelávania autónómiou a zodpovednosťou pri rozhodovaní schopnosťou vhodne a profesionálne prezentovať vlastné stanoviská tvorivým a pružným myslením

Deskriptory Slovenského kvalifikačného rámca						
Úroveň		VEDOMOSTI		ZRUČNOSTI		KOMPETENCIE
EKR	SKKR	Všeobecné	Odborné	Kognitívne	Praktické	Zodpovednosť, samostatnosť, sociálne kompetencie
		Jednotlivec má:		Jednotlivec vie:		Jednotlivec sa vyznačuje:
7.	7.	<ul style="list-style-type: none"> všeobecné vedomosti na úrovni hodnotenia 	<ul style="list-style-type: none"> odborné a metodologické vedomosti z viacerých oblastí odboru alebo praxe, slúžiace ako základ pre inovácie a originalitu v praxi, výskume alebo v umeleckej oblasti 	<ul style="list-style-type: none"> navrhovať a hodnotiť riešenia metodických, odborných, umeleckých, praktických alebo vedeckých problémov z viacerých oblastí odboru alebo praxe formulovať odporúčania pre rozvoj danej vednej, pracovnej alebo umeleckej oblasti stanovovať vedecké alebo praktické predpoklady riešenia problémov 	<ul style="list-style-type: none"> realizovať a hodnotiť riešenia metodických, odborných, umeleckých, praktických alebo vedeckých problémov z viacerých oblastí odboru alebo praxe vytvára návrhy, projekty realizácie a hodnotiace postupy k činnostiam z odboru 	<ul style="list-style-type: none"> vysokým stupňom samostatnosti a predvídavosti v známom aj neznámom prostredí iniciatívnosťou a zodpovednosťou za riadenie práce pracovného tímu inovatívnym, tvorivým myslením odbornou prezentáciou výsledkov vlastného štúdia alebo praxe
8.	8.	<ul style="list-style-type: none"> všeobecné vedomosti na úrovni hodnotenia vedomosti o prioritách potrebných pre rozvoj spoločnosti 	<ul style="list-style-type: none"> odborné a metodologické vedomosti z viacerých oblastí odboru alebo praxe, slúžiace ako základ pre inovácie a originalitu v praxi, výskume alebo v umeleckej oblasti potrebné pre projektovanie výskumu a vývoja, resp. rozvoja oblasti odbornej praxe 	<ul style="list-style-type: none"> vytvárať a formulovať nové hypotézy, úsudky a stratégie pre ďalší rozvoj vednej alebo pracovnej oblasti vyhodnocovať teórie, koncepty a inovácie 	<ul style="list-style-type: none"> aplikovať vlastné zistenia vyplývajúce z teoretickej analýzy a vlastného vedeckého bádania komplexného a/aj interdisciplinárneho charakteru navrhovať, overovať a implementovať nové výskumné a pracovné postupy 	<ul style="list-style-type: none"> kritickým, nezávislým a analytickým myslením v nepredvídateľných, meniacich sa podmienkach zohľadňovaním spoločenských, vedeckých a etických aspektov pri smerovaní ďalšieho vývoja spoločnosti schopnosťou prezentovať výsledky výskumu a vývoja pred odbornou komunitou zodpovednosťou za vodcovstvo v danom vedeckom alebo pracovnom odbore plánovaním vlastného rozvoja a rozvoja spoločnosti v kontexte vedeckého a technického pokroku

PRÍLOHA Č. 5 POROVNANIE DESKRIPTOROV EKR A SKKR, VRÁTANE DUBLINSKÝCH DESKRIPTOROV

SKKR - Level 1

EKR aj SKKR sa vzťahujú na rovnaké určujúce kvantifikátory: napr. „základné“ alebo „jednoduché“.

a) Vedomosti

Sú zamerané na zvládnutie základných všeobecných vedomostí na úrovni zapamätania a na ich jednoduchú reprodukciu.

b) Zručnosti

Sú zamerané na osvojenie si základných zručností a na ich výkone. Navyše kvantifikátor „jednoduché úlohy“ v deskriptore SKKR špecifikuje výraz „opakujúce sa úlohy“, aby sa zdôraznili známe a predvídané (stabilné) podmienky obsahu činnosti.

c) Kompetencie

Úroveň samostatnosti je veľmi nízka. Kvantifikátor „priamy dohľad“ nie je zahrnutý do SKKR. Táto skutočnosť však neovplyňuje celkový obsah úrovne.

Všeobecná poznámka:

Táto úroveň SKKR sa vzťahuje na vzdelávacie programy primárneho vzdelávania. Zameriava sa na postupný rozvoj kľúčových kompetencií ako základ pre spoločné jednotky kvalifikácií nadobúdaných vo všeobecnom vzdelávaní (najjednoduchšie vzdelávacie výstupy) pre osoby s rôznymi stupňami zdravotného postihnutia (predovšetkým mentálneho), alebo ako základ pre validáciu základných vedomostí a zručností v prípade tých osôb, ktorí nemajú ukončené primárne vzdelanie. Je to úroveň povinnej školskej dochádzky.

Príklad(y) kvalifikácií: všeobecnovzdelávacia kvalifikácia (úroveň SKKR1)

SKKR - Úroveň 2

a) Vedomosti

Na rozdiel od EKR, SKKR pracuje s dvomi kategóriami vedomostí - všeobecné a odborné. V prípade všeobecných vedomostí, úroveň sa posúva vyššie od jednoduchej reprodukcie memorovaných vedomostí (zapamätanie) na úroveň porozumenia (napr. schopnosť poskytnúť vlastný výklad, hoci veľmi jednoduchý).

b) Zručnosti

Kvantifikátory tejto kategórie sú obdobné: „rutinne“ (EKR) a „opakujúce sa“ (SKKR). Oba sa vzťahujú na použitie jednoduchých nástrojov. Na druhej strane, SKKR sa vzťahuje na trochu zložitejšie úlohy.

c) Kompetencie

Oba rámce sa odvolávajú na „určitý stupeň samostatnosti“. Opäť, v protiklade s EKR, SKKR vyzdvihuje schopnosť jednotlivca uvedomiť si vlastný podiel zodpovednosti od určitej, limitovanej miery. Navyše, SKKR zahŕňa aj prácu pod dohľadom.

Všeobecná poznámka:

Vo všeobecnosti, oba rámce sa vzťahujú na výkon jednoduchých pracovných činností. Napriek zavedeniu konceptu „autonómie“ do rámca SKKR, všeobecná myšlienka týchto úrovní je porovnateľná. Predstavuje úroveň programov celoživotného vzdelávania. Vzdelanie sa získa povinnej školskej dochádzky. Môže sa dosiahnuť aj pomocou programov neformálneho vzdelávania a informálneho učenia sa. Výučba prebieha v škole, vzdelávacích inštitúciách ďalšieho vzdelávania, vo vzdelávacom stredisku, v podnikoch a pod. Jej súčasťou môže byť aj uvedenie do praxe po zaučení alebo zaškolení. Kvalifikácia na tejto úrovni vedie k ďalšiemu vzdelávaniu, ktorého súčasťou môže byť aj ďalšia odborná príprava.

Príklad(y) kvalifikácií: všeobecnovzdelávacia kvalifikácia (úroveň SKKR 2); kvalifikácie na úrovni rôznych pomocných prác (napr. v poľnohospodárstve)

SKKR - Úroveň 3

a) Vedomosti

Oba rámce EKR a SKKR sa vzťahujú na faktické vedomosti (napr. vymenovanie), základné metódy a postupy. SKKR zahŕňa aj štandardy, EKR sa odvoláva na pravidlá.

b) Zručnosti

V kategórii kognitívnych zručností SKKR uvádza širokú škálu oblastí, v prípade ktorých držiteľ kvalifikácie musí byť zručný. Vychádza to z predpokladu, že kvalifikácie na tejto úrovni sú profesijne orientované a preto pozornosť sa zameriava na zvládnutie náročnejších profesijných zručností. Tento zámer nie je prítomný v prípade deskriptorov EKR; SKKR predstavuje zmenu od nemeniacich sa podmienok k zriedkavo sa meniacemu prostrediu.

PRÍLOHY 2017

c) Kompetencie

V porovnaní s EKR, SKKR zdôrazňuje samostatnosť, zodpovednosť a hodnotenie vlastnej práce (hodnotenie sa objavuje až na úrovni EKR 4). Na rozdiel od EKR, SKKR už na tejto úrovni zavádza „kreativitu“ - v prípade EKR je tomu tak až na úrovni 5.

Všeobecná poznámka:

Kvalifikácie na tejto úrovni SKKR 3 oprávňujú držiteľa požiadať o vydanie živnostenského oprávnenia. Preto jednotlivci musia byť schopní sebareflexie a sebahodnotenia. Na tejto úrovni je dôležitá aj schopnosť riešiť problémové úlohy zo známej oblasti na základe predchádzajúcich skúseností, ktoré sú základom pre podnikanie samostatne zárobkovo činné osoby. Toto však nepovažujeme za protirečivé, takže oba úrovne sa považujú za obdobné.

Kvalifikácie na tejto úrovni sa uznávajú ako všeobecné vzdelanie a odborné vzdelanie vhodné pre mnohé pracovné pozície. Vedie k ďalšiemu vzdelávaniu, ktorého súčasťou môže byť aj ďalšia odborná príprava. Táto úroveň je kľúčová fáza celoživotného vzdelávania.

Formálne vzdelávanie sa získa v stredných školách ako všeobecné alebo odborné, môže sa dosiahnuť pomocou programov neformálneho vzdelávania a informálneho učenia sa. Výučba prebieha v škole, vzdelávacích inštitúciách ďalšieho vzdelávania, vzdelávacom stredisku, v podnikoch a pod. Jeho súčasťou môže byť aj uvedenie do praxe.

Príklad(y) kvalifikácií: prevádzkovateľ skladu, inšpektor lístkov verejnej dopravy, pokladník

SKKR - Úroveň 4

a) Vedomosti

Oba rámce sa odvolávajú na „širší obsah“ vedomostí. SKKR vyzdvihuje prehĺbené všeobecné vedomosti, nakoľko táto úroveň sa považuje za dosiahnutie úplného stredného vzdelania (úplného stredného všeobecného vzdelania a úplného stredného odborného vzdelania).

b) Zručnosti

Oba rámce sa odvolávajú na meniace sa prostredie, ktoré je však predvídateľné. SKKR sa odvoláva na používanie odbornej dokumentácie, nakoľko držiteľia týchto kvalifikácií na úrovni 4 sú najčastejšie technici. Je tu rozdiel vo význame „rozsah kognitívnych a praktických zručností na riešenie špecifických problémov v oblasti práce alebo štúdia“ (EKR) a „aplikovať zložitejšie postupy, metódy, prostriedky a materiály pri vykonávaní činností v odbore“. V každom prípade, riešenie problémov sa objavuje v deskriptore kompetencií v SKKR.

c) Kompetencie

Sebareflexia už bola zavedená na úrovni SKKR 3. Manažment a riadenie iných sú spoločnými prvkami oboch rámcov.

Všeobecná poznámka:

Vymedzené rozdiely predstavujú iba detailnú informáciu obsahu deskriptora, ktorá však nemá vplyv na celkové chápanie náročnosti úrovne oboch rámcov.

Vzdelanie sa získa počas povinnej školskej dochádzky ako všeobecné alebo odborné. Kvalifikácie sú udeľované aj cez programy ďalšieho odborného vzdelávania alebo sa získajú aj pomocou neformálneho vzdelávania a informálneho učenia sa. Výučba prebieha v škole, vzdelávacích inštitúciách ďalšieho vzdelávania, vzdelávacom stredisku, v podnikoch a pod. Súčasťou nadobudnutia kvalifikácie je aj prax.

Osoby s touto kvalifikáciou chápu aj medziodborové súvislosti priamo vzťahujúce sa k oblasti praxe alebo učenia sa. Problémové situácie riešia samostatne, navrhujú nielen vhodné známe riešenia, ale samostatne navrhujú nové riešenia so značne obmedzenou mierou inovácie. Sú schopní nielen sebareflexie a sebahodnotenia, ale aj hodnotiť a plánovať prácu menšieho kolektívu a tento kolektív aj efektívne riadiť. Kvalifikácie na tejto úrovni predstavujú vstup na terciárnu úroveň vzdelávania. Táto úroveň podporuje špecializovanú odbornú prípravu, priamy prístup k nezávislej kvalifikovanej práci, ktorej súčasťou je vykonávanie dozoru a koordinácia.

Príklad(y) kvalifikácií: všeobecnovzdelávacie kvalifikácie na úrovni SKKR 4, odborné kvalifikácie na úrovni SKKR 4; napr. rôzni technici (v energetike napr.), kontrolóri kvality, vedúci skladu

SKKR - Úroveň 5

a) Vedomosti

SKKR používa determinátor „špecializované“ podobne ako EKR. SKKR však odkazuje aj na všeobecné vedomosti na úrovni analýzy.

b) Zručnosti

Obe rámce uvádzajú navrhovanie riešení. Kreativita bola spomenutá na 3. úrovni SKKR. Riešenie problémov v SKKR je zamerané na oblasť odborných zručností na rozdiel od „abstraktných problémov“ v EKR. SKKR zdôrazňuje špecifické pracovné postupy. V kategórii zručností SKKR uvádza „realizáciu“ a „návrh“ pracovného postupu, zatiaľ čo EKR sa vzťahuje na schopnosť tvorivých riešení.

c) Kompetencie

Obe rámce sa týkajú hodnotenia a „výkonnosti“ (EKR) alebo „aktivít“ (SKKR). Podobne sa EKR aj SKKR týkajú meniaceho sa kontextu. Zodpovednosť je uvedená len v SKKR.

Všeobecná poznámka:

EKR aj SKKR uvádzajú nárast vo všetkých kategóriách deskriptorov v nepredvídateľnom, meniacom sa kontexte. Napriek odlišnému zneniu môžeme povedať, že obidva rámce určujú podobnú úroveň tvorivosti. Na rozdiel od EKR, deskriptory SKKR obsahujú schopnosť prenosu informácií.

KR pre EHEA

Porovnanie s dublinskými deskriptormi pre krátke cykly ukazuje, že obe úrovne vychádzajú z prehĺbenia poznatkov získaných počas predchádzajúceho učenia. Obe rámce sa vzťahujú aj na „zamestnanie“ (QF-EHEA) alebo „oblasť práce“ (SKKR). Hlavný rozdiel možno pozorovať v oblasti autonómie: zatiaľ čo SKKR určuje vysokú úroveň autonómie, QF-EHEA uvádza „určitú autonómiu“. Silnejšie väzby na kontext učenia sa vyjadrujú v dublinských deskriptoroch.

Táto úroveň označuje ukončenie stredoškolského vzdelávania a vysokoškolského OVP. Vysokoškolské kvalifikácie je možné získať v krátkych cykloch. Výučba sa uskutočňuje na školách, vzdelávacích inštitúciách pre ďalšie vzdelávanie, školiacich strediskách, podnikoch, atď. Môže zahŕňať aj uvedenie do praxe. Kvalifikácia na tejto úrovni si vyžaduje značnú úroveň autonómie. Takéto kvalifikácie sú potrebné pre mnohé pracovné miesta s vysokou zodpovednosťou. Umožňujú priamy prístup k terciárnemu vzdelávaniu.

Príklady kvalifikácií: *rôzni špecialisti (napríklad špecialista automatizácie v strojárstve, špecialisti v agrochémii), vedúci pracovníci (napríklad pri výrobe skla).*

SKKR - Úroveň 6

a) Vedomosti

EKR používa determinant „kritické“ (porozumenie), čo môžu rôzni používatelia chápať odlišne. Aby sa zabránilo tejto nejednoznačnosti, SKKR uplatňuje rôzne úrovne kritického myslenia na rôznych úrovniach. Na úrovni 6 sa aplikuje syntéza; „syntéza“ je schopnosť kombinovať vedomosti a rozvíjať nové myšlienky.

b) Zručnosti

Schopnosť kombinovať, používať a rozvíjať nové riešenia sa odráža aj v kategórii „zručnosti“ SKKR.

c) Kompetencie

Obe rámce sa týkajú autonómie a zodpovednosti pri rozhodovaní. Oba indikujú úroveň vlastného riadenia sa v oblasti profesionálneho rozvoja. SKKR sa týka aj plánovania

vlastného vzdelávania jednotlivca. Zdôrazňuje sa flexibilita a kreativita.

Všeobecná poznámka:

EKR aj SKKR sa vzťahujú na *jednu* oblasť práce alebo štúdia. Obe úrovne SKKR a EKR zdôrazňujú posun k rozhodovaniu, nepredvídateľnosť situácie a riešenie špecifických problémov v teréne. SKKR dodáva potrebu nielen zvládnuť špecializovanú oblasť práce alebo vzdelávania, ale okrem prenosu informácií na iných zdôrazňuje nárast deskriptora smerom k primeranosti takéhoto prenosu (prispôsobenie sa situácii).

KR pre EHEA

Úroveň 6 SKKR a deskriptory pre 1.stupeň ukazujú tieto podobnosti: úroveň syntézy (SKKR) a „zhromažďovanie a interpretácia informácií“ (QF-EHEA). Na rozdiel od úrovne 5 sa obe úrovne vzťahujú na plánovanie vlastného učenia s vysokou úrovňou autonómie. Obe úrovne vychádzajú z predchádzajúceho vzdelávania, ale na rozdiel od dublinských deskriptorov, SKKR nezdôrazňuje „všeobecné vzdelávanie“. Ďalšia podobnosť spočíva v oblasti prenosu informácií rôznorodému publiku (schopnosť „komunikovať“ v KR pre EHEA).

Vysokoškolské kvalifikácie môžu byť získané v rámci prvého cyklu a/alebo súvisia s dokončením krátkeho cyklu. Učenie sa uskutočňuje vo vysokoškolských inštitúciách, inštitúciách ďalšieho vzdelávania, vzdelávacích centrách, podnikoch, atď. Môže to zahŕňať aj uvedenie do praxe.

Držiteľ takejto kvalifikácie musí preukázať podstatnú úroveň autonómie, kritického a analytického myslenia. Je vhodná pre mnoho pracovných miest s vysokou mierou zodpovednosti. Vedie k ďalšiemu vzdelávaniu, ktoré môže zahŕňať aj ďalšie OVP. Umožňuje priamy prístup do druhého cyklu terciárneho vzdelávania.

Príklady kvalifikácií: *špecialisti v oblasti zabezpečovania kvality (napr. v spracovaní celulózy, v oblasti environmentálnych politík), anorganický chemik (Bc.)*

SKKR - Úroveň 7

a) Vedomosti

EKR používa determinant „kritické“ (porozumenie), čo môžu rôzni používatelia chápať odlišne. Aby sa zabránilo tejto nejednoznačnosti, SKKR uplatňuje rôzne úrovne kritického myslenia na rôznych úrovniach. Na úrovni 6 sa aplikuje syntéza; „syntéza“ je schopnosť kombinovať vedomosti a rozvíjať nové myšlienky.

b) Zručnosti

Schopnosť kombinovať, používať a rozvíjať nové riešenia sa odráža aj v kategórii „zručnosti“ SKKR.

PRÍLOHY 2017

c) Kompetencie

Obe rámce sa týkajú autonómie a zodpovednosti pri rozhodovaní. Oba indikujú úroveň vlastného riadenia sa v oblasti profesionálneho rozvoja. SKKR sa týka aj plánovania vlastného vzdelávania jednotlivca. Zdôrazňuje sa flexibilita a kreativita.

Všeobecná poznámka:

EKR aj SKKR sa vzťahujú na *jednu* oblasť práce alebo štúdia. Obe úrovne SKKR a EKR zdôrazňujú posun k rozhodovaniu, nepredvídateľnosť situácie a riešenie špecifických problémov v teréne. SKKR dodáva potrebu nielen zvládnuť špecializovanú oblasť práce alebo vzdelávania, ale okrem prenosu informácií na iných zdôrazňuje nárast deskriptora smerom k primeranosti takéhoto prenosu (prispôbenie sa situácii).

QF-HE

Porovnanie s dublinskými deskriptormi pre 2. stupeň vysokoškolského štúdia ukazuje veľké podobnosti: obidva rámce sa týkajú schopnosti vytvárať „úsudok“ (alebo „hodnotenie“ v SKKR) a obsahujú multidisciplinárny aspekt vedomostí, zručností a kompetencií. Obe úrovne tiež zdôrazňujú originalitu a inováciu v oblasti riešenia problémov. Podobne tiež oba typy deskriptorov uvádzajú schopnosť komunikovať myšlienky rôznorodému publiku.

Formálne vzdelávanie sa poskytuje v špecializovaných vysokých školách. Kvalifikácie na tejto úrovni sa udeľujú po ukončení druhého cyklu vysokoškolského vzdelávania, ale aj uznávaním odborných a odborných kvalifikácií (neformálne a informálne vzdelávanie). Vzťahuje sa na samostatnú prácu s inými ľuďmi a poskytuje priestor pre rozvoj práce a vzdelávania podľa individuálneho záujmu.

Príklady kvalifikácií: *strojársky špecialista technológ, zlievarenský špecialista vo výskume a vývoji, technik energetik, projektant a konštruktér*

SKKR - Úroveň 8

a) Vedomosti

Obe rámce sa týkajú najvyššej úrovne vedomostí a interdisciplinárneho charakteru vedomostí.

b) Zručnosti

EKR uvádza „rozšírenie a predefinovanie“, čo môže znamenať „preformulovanie“ existujúcich vedomostí alebo zručností. Deskriptor SKKR stanovuje „nové“ (hypotézy, úsudky a stratégie). Obe rámce na tejto úrovni označujú „hodnotenie“ za najvyššiu kognitívnu schopnosť.

c) Kompetencie

V oblasti kompetencií obidva rámce odkazujú na koncepciu vedenia (leadership): vodcovstvo (SKKR) - významná autorita/popredné miesto (EKR). Na rozdiel od EKR, SKKR načrtáva spoločenský kontext a etický aspekt tejto úrovne

Všeobecná poznámka:

Obe úrovne SKKR a EKR zdôrazňujú najvyššiu úroveň zvládnutia vedomostí a zručností, interdisciplinárneho charakteru a vodcovských kompetencií držiteľa takejto kvalifikácie. Všeobecné chápanie kvalifikácie na tejto úrovni, ktoré odráža komplexný, interdisciplinárny aspekt vedomostí, zručností a kompetencií, ako aj vývoj nových poznatkov, nových metód, atď., zostáva v oboch rámcach nedotknuté.

KR pre EHEA

Deskriptory SKKR na úrovni 8 a deskriptory pre 3. stupeň VŠ ukazujú podstatné podobnosti: obidva rámce podčiarkujú kritické myslenie a schopnosť rozvoja v oblasti výskumu alebo práce. Deskriptory SKKR zdôrazňujú aj vedenie a schopnosť prispievať k rozvoju spoločnosti.

Formálne vzdelávanie sa uskutočňuje v špecializovaných vysokých školách. Kvalifikácie na tejto úrovni sa získajú dokončením tretieho cyklu vysokoškolského vzdelávania. Predstavujú systematické pochopenie viacerých oblastí štúdia a vysokej úrovne poznatkov, zručností a kompetencií, ako aj výskumných metód. Vzťahujú sa na nezávislú prácu s inými ľuďmi a poskytujú priestor na rozvoj výskumu, práce a vzdelávania podľa individuálneho záujmu. Ľudia pracujúci na tejto úrovni vedú ostatných k vysokej odbornosti.

Táto kvalifikácia umožňuje prístup k práci vo vysoko špecializovaných oblastiach a na miestach, ktoré si vyžadujú vedenie komunity alebo spoločnosti.

Príklady kvalifikácií: *vedecký a výskumný odborník (napríklad v medicíne, v potravinárskom priemysle)*

PRÍLOHA Č. 6 PREPOJENIE SKKR A DUBLINSKÝCH DESKRIPTOROV

Deskriptory SKKR		Dublinské deskriptory	
úroveň	opis	cyklus	opis
5	<p>Vedomosti:</p> <ul style="list-style-type: none"> prehľbené všeobecné vedomosti a poznatky na úrovni analýzy špecializované odborné vedomosti v oblasti práce alebo vzdelania <p>Zručnosti:</p> <ul style="list-style-type: none"> monitorovať, analyzovať, plánovať, organizovať a vyhodnocovať konkrétne pracovné postupy realizovať konkrétne pracovné postupy rozpoznávať vznik problému pri aplikácii zvoleného postupu navrhovať konkrétne pracovné postupy a riešenia <p>Kompetencie:</p> <ul style="list-style-type: none"> vysoká úroveň samostatnosti tvorivá práca preberanie zodpovednosti za riadenie, hodnotenie a rozvoj činností v meniacich sa podmienkach schopnosť prenosu informácií a zručností iným 	krátky	<p>Vedomosti a porozumenie: preukázať vedomosti a schopnosti v danom študijnom odbore, ktorý je založený na všeobecnom sekundárnom vzdelaní a na tejto úrovni sa opiera o odborné učebnice; tieto vedomosti sú základom pre odbor činností alebo povolanie, osobnostný rozvoj a ďalšie štúdium, ktorým sa ukončuje prvý cyklus;</p>
			<p>Uplatňovanie vedomostí a porozumenia: vedieť uplatniť svoje vedomosti a porozumenie v rámci svojho povolania;</p>
			<p>Vytvorenie úsudku: sú schopní zistiť údaje a použiť ich na formuláciu odpovedí na konkrétne a abstraktné problémy;</p>
			<p>Komunikácia: vedieť o svojom porozumení, svojich zručnostiach a činnostiach komunikovať so spolupracovníkmi, nadriadenými aj zákazníkmi;</p>
			<p>Schopnosť ďalšieho vzdelávania sa: majú schopnosť sa ďalej vzdelávať s určitou mierou samostatnosti.</p>
6	<p>Vedomosti:</p> <ul style="list-style-type: none"> všeobecné vedomosti na úrovni syntézy praktické a metodologické vedomosti z kľúčovej oblasti odboru, ktoré slúžia ako základ pre prax, výskum alebo umeleckú tvorbu <p>Zručnosti:</p> <ul style="list-style-type: none"> navrhovať riešenia metodických, odborných, umeleckých alebo praktických problémov modifikovať všeobecné a odborné vedomosti pri riešení špecifických odborných problémov 	1	<p>Vedomosti a porozumenie: preukázali vedomosti a schopnosti v študijnom odbore, ktorý je založený na všeobecnom sekundárnom vzdelaní a prekračuje ho a na svojej úrovni sa opiera o odborné učebnice, a v niektorých aspektoch tiež o najnovšie poznatky v tomto študijnom odbore;</p>
			<p>Uplatňovanie vedomostí a porozumenia: vedieť uplatniť svoje vedomosti a schopnosti spôsobom, z ktorého je evidentný profesionálny prístup k ich práci alebo povolaniu, a majú kompetencie, ktoré sa obyčajne preukazujú zostavovaním a obhajovaním argumentácie a riešenia problémov v danom študijnom odbore;</p>

<p>6</p>	<ul style="list-style-type: none"> realizovať riešenia metodických, odborných, umeleckých alebo praktických problémov používať tvorivo metódy, nástroje, prístroje a materiály <p>Kompetencie:</p> <ul style="list-style-type: none"> samostatnosť pri riešení špecifických problémov v meniacom sa prostredí plánovanie svojho vlastného vzdelávania autonómia a zodpovednosť pri rozhodovaní schopnosť vhodne a profesionálne prezentovať vlastné stanoviská tvorivé a pružné myslenie 	<p>1</p>	<p>Vytvorenie úsudku: sú schopní zhromažďovať a interpretovať relevantné údaje (obyčajne vo vlastnom študijnom odbore) a z nich dospieť k úsudkom, zohľadňujúcich príslušné spoločenské, vedecké a etické problémy;</p> <p>Komunikácia: vedia poskytovať informácie, myšlienky, problémy a riešenia pre odborníkov i laikov;</p> <p>Schopnosť ďalšieho vzdelávania sa: nadobudli schopnosť ďalšieho vzdelávania, potrebnú pre štúdium s vysokou mierou samostatnosti.</p>
<p>7</p>	<p>Vedomosti:</p> <ul style="list-style-type: none"> všeobecné vedomosti na úrovni hodnotenia odborné a metodologické vedomosti z viacerých oblastí odboru alebo praxe, slúžiace ako základ pre inovácie a originalitu v praxi, výskume alebo v umeleckej oblasti <p>Zručnosti:</p> <ul style="list-style-type: none"> navrhovať a hodnotiť riešenia metodických, odborných, umeleckých, praktických alebo vedeckých problémov z viacerých oblastí odboru alebo praxe formulovať odporúčania pre rozvoj danej vednej, pracovnej alebo umeleckej oblasti stanovovať vedecké alebo praktické predpoklady riešenia problémov realizovať a hodnotiť riešenia metodických, odborných, umeleckých, praktických alebo vedeckých problémov z viacerých oblastí odboru alebo praxe vytvára návody, projekty realizácie a hodnotiace postupy k činnostiam z odboru <p>Kompetencie:</p> <ul style="list-style-type: none"> vysoký stupeň samostatnosti a predvídavosti v známom aj neznámom prostredí iniciatívnosť a zodpovednosť za riadenie práce pracovného tímu inovatívne, tvorivé myslenie odborné prezentácie výsledkov vlastného štúdia alebo praxe 	<p>2</p>	<p>Vedomosti a porozumenie: preukázali vedomosti a schopnosti súvisiace s bakalárskym stupňom vzdelávania a prehľadujú si ich a poskytujú oporu alebo možnosť originálneho rozvíjania a využívania myšlienok, často v oblasti výskumu;</p> <p>Uplatňovanie vedomostí a porozumenia: vedia uplatniť svoje vedomosti, schopnosti a zručnosti pri riešení problémov v novom či neznámom prostredí v širších (multidisciplinárnych) súvislostiach, týkajúcich sa ich študijného odboru;</p> <p>Vytvorenie úsudku: sú schopní prepájať vedomosti, zvládať zložitosť a formulovať aj pri neúplných alebo obmedzených informáciách úsudky, ktoré zohľadňujú spoločenskú a etickú zodpovednosť, súvisiacu s uplatňovaním týchto vedomostí a úsudkov;</p> <p>Komunikácia: dokážu svoje vedomosti, závery a úvahy jednoznačne poskytnúť aj odborníkovi aj laikovi;</p> <p>Schopnosť ďalšieho vzdelávania sa: sú schopní vzdelávať sa v rámci ďalšieho štúdia, pričom dokážu byť do značnej miery samostatní alebo autonómni.</p>

<p>8</p>	<p>Vedomosti:</p> <ul style="list-style-type: none"> všeobecné vedomosti na úrovni <u>hodnotenia</u> vedomosti o prioritách potrebných pre rozvoj spoločnosti <u>odborné a metodologické vedomosti z viacerých oblastí odboru alebo praxe, slúžiace ako základ pre inovácie a originalitu v praxi, výskume alebo v umeleckej oblasti potrebné pre projektovanie výskumu a vývoja, resp. rozvoja oblasti odbornej praxe</u> <p>Zručnosti:</p> <ul style="list-style-type: none"> <u>vytvárať a formulovať nové hypotézy, úsudky a stratégie</u> pre ďalší rozvoj vednej alebo pracovnej oblasti <u>vyhodnocovať</u> teórie, koncepty a inovácie aplikovať vlastné zistenia vyplývajúce z <u>teoretickej analýzy</u> a vlastného vedeckého bádania komplexného a/aj interdisciplinárneho charakteru <u>navrhovať, overovať a implementovať nové výskumné a pracovné postupy</u> <p>Kompetencie:</p> <ul style="list-style-type: none"> plánovanie <u>vlastného rozvoja a rozvoja spoločnosti</u> v kontexte vedeckého a technického pokroku zodpovednosť za vodcovstvo v danom vedeckom alebo pracovnom odbore <u>kritické, nezávislé a analytické myslenie</u> v nepredvídateľných, meniacich sa podmienkach <u>zohľadňovanie spoločenských, vedeckých a etických aspektov pri smerovaní ďalšieho vývoja spoločnosti</u> <u>schopnosť prezentovať výsledky výskumu a vývoja</u> pred odbornou komunitou 	<p>3</p> <p>Vedomosti a porozumenie: preukázali systematické schopnosti študijného odboru a zvládnutie zručností a výskumných metód spojených s daným odborom;</p> <p>Uplatňovanie vedomostí a porozumenia: preukázali schopnosť s akademickou integritou <u>koncipovať, navrhovať, zavádzať a prispôbovať rozsiahlejší výskumný proces</u>; - vytvorili rozsiahlejšie dielo, ktoré pôvodným výskumom prispelo k rozšíreniu hraníc poznania a zasluhuje si recenzovanú publikáciu na národnej či medzinárodnej úrovni;</p> <p>Vytvorenie úsudku: sú schopní <u>kritickej analýzy</u>, vyhodnotenia a syntézy <u>nových a komplexných myšlienok</u>;</p> <p>Komunikácia: sú schopní komunikovať so svojimi spolupracovníkmi a širšou vedeckou komunitou, ako aj so spoločnosťou ako takou, o otázkach v oblasti svojej špecializácie;</p> <p>Schopnosť ďalšieho vzdelávania sa: dá sa očakávať, že budú v akademickom alebo profesijnom rámci schopní prispieť k technickému, spoločenskému a kultúrnemu pokroku vedomostnej spoločnosti</p>
----------	---	--

PRÍLOHA Č. 7: ZOZNAM ŠTÁTNYCH INŠTITÚCIÍ A SEKTOROVÝCH RÁD, KTORÉ SA ZÚČASTNILI NA TVORBE SKKR

Štátne inštitúcie:

1. Ministerstvo školstva, vedy, výskumu a športu Slovenskej republiky
2. Ministerstvo práce, sociálnych vecí a rodiny Slovenskej republiky
3. Ministerstvo zdravotníctva Slovenskej republiky
4. Ministerstvo vnútra Slovenskej republiky
5. Ministerstvo dopravy, pôšt a telekomunikácií Slovenskej republiky
6. Ministerstvo obrany Slovenskej republiky
7. Ministerstvo výstavby a regionálneho rozvoja Slovenskej republiky
8. Ministerstvo životného prostredia Slovenskej republiky
9. Ministerstvo pôdohospodárstva a rozvoja vidieka Slovenskej republiky
10. Ministerstvo hospodárstva Slovenskej republiky
11. Ministerstvo financií Slovenskej republiky
12. Ministerstvo kultúry Slovenskej republiky

Sektorové rady

1. Sektorová rada pre administratívu, ekonomiku a manažment
2. Sektorová rada pre automobilový priemysel a strojárstvo
3. Sektorová rada pre bankovníctvo, finančné služby a poisťovníctvo
4. Sektorová rada pre celulózno-papierenský priemysel a polygrafický priemysel
5. Sektorová rada pre chémiu a farmáciu
6. Sektorová rada pre dopravu, logistiku a poštové služby
7. Sektorová rada pre elektrotechniku
8. Sektorová rada pre energetiku, plyn a elektrinu
9. Sektorová rada pre hutníctvo, zlievarenstvo a kováčstvo
10. Sektorová rada pre IT a telekomunikácie
11. Sektorová rada pre kultúru a vydavateľstvo
12. Sektorová rada pre lesné hospodárstvo a drevospracujúci priemysel
13. Sektorová rada pre obchod, marketing, gastronómiu a cestovný ruch
14. Sektorová rada pre poľnohospodárstvo, veterinárstvo a rybolov
15. Sektorová rada pre potravinárstvo
16. Sektorová rada pre remeslá, umelecké remeslá a osobné služby
17. Sektorová rada pre sklo, keramiku, minerálne výrobky a nekovové materiály
18. Sektorová rada pre stavebníctvo, geodéziu a kartografiu
19. Sektorová rada pre ťažbu a úpravu surovín a geológiu
20. Sektorová rada pre textil, odevy, obuv a spracovanie kože
21. Sektorová rada pre vedu, výskum, vzdelávanie, výchovu a šport
22. Sektorová rada pre verejné služby a správu
  - Civilná ochrana, bezpečnosť, ochrana majetku a bezpečnosť práce
  - Ozbromované zložky
  - Samospráva
  - Štátna správa
23. Sektorová rada pre vodu, odpad a životné prostredie
24. Sektorová rada pre zdravotníctvo a sociálne služby

Ďalšie inštitúcie:

Republiková únia zamestnávateľov - Asociácia zamestnávateľských zväzov a združení Slovenskej republiky - Konfederácia odborových zväzov SR - Združenie miest a obcí Slovenska - Národný ústav certifikovaných meraní - Štátny pedagogický ústav - Metodicko-pedagogické centrum - Národný ústav celoživotného vzdelávania - SAAIC-Slovenská asociácia pre medzinárodnú spoluprácu - IUVENTA - TREXIMA - BOZPO, s.r.o. - U.S.STEEL Košice - Asociácia inštitúcií vzdelávania dospelých na Slovensku - Cech strechárov Slovenska - Klub 500 - Železiarne Podbrezová - Slovenská asociácia malých podnikov - Slovenská poisťovacia asociácia - Študentská rada vysokých škôl SR - Slovenská banská komora - Slovenská poľnohospodárska a potravinárska komora - Slovenská rektorská konferencia - Slovenská obchodná a priemyselná komora - Slovenské národné observatórium - Štátna školská inšpekcia - TESLA Liptovský Hrádok - Únia konzervatorií SR - Ústav informácií a prognóz v školstve - Inštitút vzdelávania a služieb - Združenie automobilového priemyslu - Zväz stavebných podnikateľov Slovenska - ďalšie inštitúcie zúčastňujúce sa na práci pracovných skupín a iné podporné štruktúry.

PRÍLOHA Č. 8 ZOZNAM ČLENOV NÁRODNEJ RADY PRE VZDELÁVANIE A KVALIFIKÁCIE

Inštitúcia	Zástupca
Ministerstvo dopravy, výstavby a regionálneho rozvoja	Ing. Ivetta Šimonovičová
Ministerstvo hospodárstva SR	Mgr. Martin Svoboda
Ministerstvo kultúry SR	Mgr. Andrea Legátová
Ministerstvo obrany SR	PhDr. Denisa Šebeňová
Ministerstvo pôdohospodárstva a rozvoja vidieka	Mgr. Dagmara Bezáková
Ministerstvo práce, sociálnych vecí a rodiny SR	Ing. Radoslav Štefánek
Ministerstvo spravodlivosti SR	Mgr. Daniela Bobáková
Ministerstvo školstva, vedy, výskumu a športu SR	Ing. Marián Galan
Ministerstvo školstva, vedy, výskumu a športu SR	Mgr. Monika Korkošová
Ministerstvo vnútra SR	JUDr. Anton Kulich
Ministerstvo zahraničných vecí a Európskych záležitostí SR	Ing. Anna Jamborová
Ministerstvo zdravotníctva SR	doc. PhDr. Zuzana Slezáková, PhD.
Ministerstvo životného prostredia	PhDr. Jana Hruštinová
Asociácia zamestnávateľských zväzov a združení	Mgr. Roman Conorto
Konfederácia odborových zväzov SR	Ing. Vlasta Szabová-Fedorková
Rada vlády SR pre odborné vzdelávanie a prípravu	p. Július Hron
Rada vlády SR pre odborné vzdelávanie a prípravu	Ing. Ján Žačko
Republiková únia zamestnávateľov	Ing. Igor Patráš
Slovenská banská komora	Ing. Fedor Boroška
Slovenská lesnícka komora	Ing. Rudolf Valovič
Slovenská obchodná a priemyselná komora	Ing. Viliam Gonda
Slovenská poľnohospodárska a potravinárska komora	Ing. Jozef Artim
Slovenská živnostenská komora	Ing. Robert Schmidt
Štátny inštitút odborného vzdelávania	Ing. Ivan Stankovský, CSc.
Združenie automobilového priemyslu	Ing. Jozef Uhrík
Združenie miest a obcí SR	PhDr. Anna Labátová

PRÍLOHA Č. 9: STANOVISKÁ INŠTITÚCIÍ ZODPOVEDAJÚCICH ZA ZABEZPEČOVANIE KVALITY A ZAHRANIČNÝCH EXPERTIEK

NÚCEM

NÁRODNÝ ÚSTAV CERTIFIKOVANÝCH MERANÍ VZDELÁVANIA

ŽEHRIANSKA 9, 851 07 BRATISLAVA 5

Stanovisko

Národného ústavu certifikovaných meraní vzdelávania
k Priradovacej správe Slovenského kvalifikačného rámca SKKR pre EQF
(Verzia z júla 2017)

Národný ústav certifikovaných meraní vzdelávania (ďalej iba „NÚCEM“) plní v rámci rezortu školstva úlohy v oblasti monitorovania a hodnotenia výsledkov vzdelávania, realizuje celonárodné testovania žiakov základných a stredných škôl na úrovni štátnych vzdelávacích programov a zároveň realizuje medzinárodné merania v súlade s pravidlami štúdií, do ktorých sa Slovenská republika zapája. NÚCEM preto zohráva kľúčovú úlohu pri zabezpečovaní kvality vzdelávania v Slovenskej republike (ďalej iba „SR“).

V rámci svojich kompetencií sa NÚCEM aktívne zapojil do čiastkových aktivít v súvislosti s prípravou Slovenského kvalifikačného rámca (ďalej iba „SKKR“).

Predložená správa je jasne štruktúrovaná. Je v nej venovaný obsiahly priestor pre opis súčasného stavu školského systému v SR, ktorý tvorí kvalitné východisko pre spracovanie kapitol súvisiacich so samotným SKKR. V správe sú jednoznačne popísané úlohy a ciele tvorby SKKR. Jednotlivé aspekty a sub-rámce SKKR sú jednoznačne formulované. Zároveň správa v dostatočnej miere popisuje napĺňanie jednotlivých kritérií EQF Advisory Group.

NÚCEM považuje prípravu SKKR za veľmi dôležitú aktivitu v rámci rezortu školstva SR a predloženú správu hodnotí ako kvalitný výstup tejto aktivity.

Zároveň týmto potvrdzujeme záujem NÚCEM naďalej participovať v jednotlivých fázach priradovacieho procesu SKKR.

S pozdravom

PaedDr. Ivana Pichaničová, PhD.
zástupkyňa riaditeľky NÚCEM

Prof. Ewa Chmielecka, Poľsko

Výskumný ústav vzdelávania, Varšava

Členka Poradnej skupiny EK pre Európsky kvalifikačný rámec

**Stanovisko k Priradovacej správe
Slovenského kvalifikačného rámca k EKR
(verzia júl 2017)**

So slovenskou pracovnou skupinou, ktorá pripravovala Priradovaciu správu Slovenského kvalifikačného rámca k EKR, som spolupracovala v období rokov 2014-17. Mojou úlohou, ako zahraničného experta v referencovacom tíme, bolo pripomienkovanie postupne predkladaných verzií a/alebo častí priradovacej správy a tiež som sa zúčastnila na niekoľkých diskusiách slovenského referencovacieho tímu. Počas tohto obdobia som dostala najmenej tri verzie správy. Bola som na troch mítingoch skupiny a pripomienkovala som návrhy častí správy, ktoré boli predmetom debaty na týchto stretnutiach. V priebehu tohto obdobia bol zaznamenaný veľký pokrok v práci na slovenskej priradovacej správe. Nižšie uvádzam svoje stanoviská k záverečnej verzii priradovacej správy z júla 2017.

Všeobecný prehľad o slovenskej priradovacej správe

Metodológia, ktorá bola implementovaná v procese slovenského referencovania SKKR k EKR je relevantná k cieľu práce a je v súlade s hlavnými odporúčaniami, ktoré uverejnila Poradná skupina pre EKR. Samotná priradovacia správa je dobre štruktúrovaná: poradie kapitol a ich obsah dokazuje pochopenie myšlienky referencovania Slovenského kvalifikačného rámca voči Európskemu kvalifikačnému rámcu a tiež všeobecne myšlienku kvalifikačného systému. Sú prítomné všetky podstatné prvky referencovacej správy. Detaily a dodatočné informácie sú k dispozícii v prílohách, čo uľahčuje čítanie.

Najpodstatnejšou črtou každej referencovacej správy je spôsob, akým národný kvalifikačný rámec korešponduje s desiatimi kritériami, ktoré formulovala Poradná skupina pre EKR. Všetky tieto kritériá sú zohľadnené a zodpovedané postačujúcim spôsobom. Nižšie uvádzam zopár kritických pripomienok.

Niekoľko stanovísk a odporúčaní

Napriek tomu, že redakčné a vnútorné usporiadanie správy je vcelku prijateľné, niektoré obsahové časti správy sú pre čitateľa komplikované na pochopenie národného kvalifikačného systému na Slovensku. Týkajú sa hlavne vzťahu medzi Národným kvalifikačným rámcem, Národnou sústavou kvalifikácií a Národnou sústavou povolání; vzťahom a vzájomným prepojením medzi rôznymi „sub-rámcami“ a rozličnými typmi kvalifikácií. Tieto prvky kvalifikačného systému budú upravené a vysvetlené v novom predpise o kvalifikáciách, čo si tiež vyžaduje zmenu príslušnej legislatívy. V rôznych častiach vzdelávacieho systému tiež nie sú dostatočne prítomné niektoré štandardy a procedúry týkajúce sa zabezpečenia kvality, so zvláštnym zreteľom na vysokoškolské programy, kde je potrebná náprava prostredníctvom systematických legislatívnych riešení a praxe.

Autori priradovacej správy sú si plne vedomí týchto problémov (vid' analýza SWOT) a v zmysle prebiehajúcich reforiem opísaných v správe očakávajú aj patričné zlepšenia. Reálny plán ich implementácie by mohol byť významným momentom správy. Hlbšia obsahová analýza vzťahu medzi jazykom a terminológiou používanou v slovenskej priradovacej správe a EKR by mohla tiež pomôcť čitateľovi lepšie pochopiť vzťah oboch rámcov.

Ewa Chmielecka
Varšava, 21. júl 2017

Sabine Schüller

Federálne ministerstvo školstva a výskumu, Nemecko
Členka Poradnej skupiny EK pre Európsky kvalifikačný rámec

Bratislava, 22. 08. 2017

Stanovisko
Štátnej školskej inšpekcie
k Priraďovacej správe Slovenského kvalifikačného rámca SKKR pre EQF

Zabezpečenie kvality vzdelávania je jedným z kritérií priraďovacieho procesu, ktorý v sebe zahŕňa pravidelné hodnotenie inštitúcií, ich programov alebo systémov a práve jednou z organizácií, ktorá vykonáva kontrolu a hodnotenie výchovy a vzdelávania, podmienok výchovy a vzdelávania a riadenia školy je Štátna školská inšpekcia.

Predložená Priraďovacia správa zrozumiteľne vysvetľuje postupnosť a jednotlivé kroky procesu implementácie Slovenského kvalifikačného rámca (SKKR) a priradenie jeho úrovni k Európskemu kvalifikačnému rámcu.

Systematicky a v logickej nadväznosti popisuje štruktúru vzdelávacieho systému v SR, z ktorého vychádza opis vývoja a aktuálneho stavu procesov SKKR, stanovenie jeho jednotlivých úloh a cieľov i rozdelenie na subsystemy tak, aby sa dosiahol zámer rovnocennosti a porovnateľnosti kvalifikácií. Vývoj a popis plnenia stanovených kritérií priraďovacieho procesu a zúčastnených aktérov sú prehľadne a jasne vyjadrené.

Vysvetľujúce tabuľky a názorné schémy sú dobrou vizuálnou pomôckou a dotvárajú obraz o jednotlivých oblastiach a častiach správy.

Štátna školská inšpekcia hodnotí Priraďovaciu správu ako kvalitný výstup tejto aktivity a považuje prípravu SKKR za veľmi dôležitú aktivitu v rámci rezortu školstva SR. Zároveň potvrdzujeme záujem naďalej participovať v jednotlivých fázach priraďovacieho procesu SKKR.

S pozdravom

PaedDr. Viera Kalmárová
hlavná školská inšpektorka

Stanovisko k Prirad'ovacej správe Slovenského kvalifikačného rámca k EKR

Do procesu referencovania na Slovensku som bola zainteresovaná v období medzi 2014 a 2017 spolu s Prof. Ewou Chmieleckou z Poľska. Mojou úlohou ako medzinárodného experta bolo poskytnúť rady a podporu pri vytváraní návrhu prirad'ovacej správy. Počas toho obdobia som sa zúčastnila na dvoch stretnutiach národnej pracovnej skupiny a písomne som pripomienkovala rôzne verzie správy. So slovenskými kolegami som sa podelila o svoje skúsenosti z nemeckého referencovacieho procesu a pokúsila som sa plniť úlohu kritického priateľa. Nakoľko z vlastnej skúsenosti z Nemecka viem, aké je náročné vysvetliť národný vzdelávací/kvalifikačný systém a národné procedúry medzinárodnému publiku, vždy som sa snažila zdôrazniť, že najdôležitejším prvkom je, aby bola správa pochopiteľná pre medzinárodných čitateľov, a to v zmysle jazyka/prekladu a v zmysle popísania informácií a ich vysvetlenia.

Ako medzinárodná expertka s nezaujatým pohľadom som od začiatku vnímala, že proces SKKR na Slovensku je veľkou výzvou. Pre každú krajinu je proces tvorby národného kvalifikačného rámca a jeho referencovanie k EKR výzvou, ale Slovensko patrí medzi krajiny, pre ktoré je tvorba národného kvalifikačného rámca súčasťou prebiehajúcich reforiem vzdelávacieho systému, čo robí tento proces ešte zaujímavejším. Keďže tvorba národného kvalifikačného rámca ako súčasť tvorby národného kvalifikačného systému bola a stále je veľmi komplexná, pre slovenských kolegov nebolo o nič menej náročné vysvetliť a popísať túto komplexnosť spôsobom, ktorý bude dostatočne transparentný a pochopiteľný pre zahraničných čitateľov.

Myslím si, že pri čítaní slovenskej správy by sa na toto nemalo zabúdať. Tiež to vysvetľuje, prečo sú možno niektoré časti správy náročné na pochopenie pre zahraničných čitateľov, keďže niektoré časti sú náročné na pochopenie aj pre mňa. Ako príklad uvádzam vzťah medzi SKKR, Národnou sústavou kvalifikácií a Národnou sústavou povolání. Neznamená to, že je nevyhnutne potrebných viac informácií, ale možno by pomohlo, keby slovenskí kolegovia zaradili tento problém do svojej prezentácie na 42. zasadaní Poradnej skupiny pre EKR. Rovnako používanie a chápanie termínu kvalifikácia je trochu nejednoznačné. Zdá sa akoby existovali rôzne významy tohto termínu, čo je zrejme napríklad na obrázku 4.

Keďže som už poskytla mnoho detailných pripomienok k rôznym verziám prirad'ovacej správy, nebudem ich opäť uvádzať, ale ponúkam pomoc slovenským kolegom v štádiu finalizovania správy a jej prípravy na publikáciu na portáli EÚ. Celkovo je správa dobre štruktúrovaná, tri hlavné kapitoly sa vzťahujú k trom podstatným oblastiam správy. V správe je zastúpených všetkých desať referencovacích kritérií a sú dostatočne spracované. Zo správy je jasné, že reforma vzdelávacieho systému na Slovensku je prebiehajúci proces a veľa práce sa robí za chodu. V rozsahu, v akom je možné posúdiť túto záležitosť z vonkajšej perspektívy, správa poskytuje úprimný a reálny obraz situácie na Slovensku, čo vytvára dobré predpoklady pre dôveryhodnosť systému.

Osobne by som rada zablagoželala slovenským kolegom za pokrok, ktorý urobili od roku 2014. K procesu prirad'ovania SKKR so sa pripojila vo veľmi komplikovanej dobe a prvý návrh správy bol veľmi ďaleko od prirad'ovacej správy. Práve preto by som veľmi rada pogratalovala slovenským kolegom k pokroku, ktorý prichádzal krok za krokom od roku 2014 a poprialala im úspechy v ich ďalšej práci.

Berlín, 24. 08. 2017

PRÍLOHA Č. 10: ZÁVERY ANALÝZ SLOVENSKEHO KVALIFIKAČNEHO RÁMCA A NÁRODNEJ SÚSTAVY KVALIFIKÁCIÍ

Komparatívna analýza priraďovania úrovni Slovenského kvalifikačného rámca a národných kvalifikačných rámcov vo vybraných štátoch EÚ

Prípravu tejto analýzy zadal Národný koordinačný bod pre EKR a vypracovala ju pracovná skupina pozostávajúca z expertov, ktorí sa podieľali na realizácii projektu Tvorba Národnej sústavy kvalifikácií (NSK). Cieľom analýzy bolo zhodnotenie prvej fázy priraďovacieho procesu kvalifikácií na úrovne SKKR a navrhnúť úpravy k existujúcej metodológii tam, kde je to potrebné. Komparatívny prístup umožnil porovnať SKKR a metódu priraďovania s národnými rámcami vo vybraných krajinách EÚ - Dánskom, Estónskom, Holandskom, Nórskom, Slovinskom a Škótskom. Pracovná skupina analyzovala takmer 600 z 1000 kvalifikácií, ktoré sú v súčasnosti zaradené do Národnej sústavy kvalifikácií.

Analýza preukázala, že väčšina kvalifikácií, ktoré tvoria súčasť NSK, je priamo spojených s povolaniami. Táto skutočnosť je v súlade s Metodikou na tvorbu Národného kvalifikačného rámca. Hlavným zdrojom kvalifikácií je Národná sústava povolání (definovaná zákonom č. 5/2004 Z.z. o službách zamestnanosti), informačný systém, ktorý obsahuje popisy štandardných požiadaviek stanovených trhom práce pre jednotlivé povolania. Tieto požiadavky sú formulované v podobe štandardu zamestnaní a predstavujú východiská pre tvorbu kvalifikácií v NSK; štandardy zamestnaní sa analyzujú s cieľom identifikovať kvalifikáciu a porovnávajú sa so študijným odborom.

Metóda priraďovania kvalifikácií na úroveň SKKR je založená na princípe najlepšej zhody („best-fit“), ktorá zohľadňuje kontext odborného vzdelávania a prípravy (OVP) alebo akademické vzdelávanie, teoretickú alebo praktickú prípravu. Kvalifikácia nemusí obsahovať všetky deskriptory a úrovne vzdelávacích výstupov sa môžu líšiť (ale nie viac ako jednu úroveň). Následne je kvalifikácia priradená na prevládajúcu úroveň. Prax v európskych krajinách ukazuje, že priraďovanie kvalifikácií je založené na kombinácii technických (lingvistických) a sociálo-politických aspektov (napr. význam kvalifikácie na trhu práce), čo je aj prípadom SKKR.

Analyzované kvalifikácie ukázali, že hlavná úloha NSK v jeho úvodnej fáze bola najmä transformačná, pretože dominovala najmä tvorba a priraďovanie nových a menších kvalifikácií spojených s výkonom povolání. Najviac zastúpené boli kvalifikácie na úrovniach 3, 4, 7 a 6. Najväčšie zastúpenie majú kvalifikácie pochádzajúce z oblasti neformálneho vzdelávania a kvalifikácie, ktoré sa dajú získať oboma vzdelávacími cestami (formálnym aj neformálnym vzdelávaním).

Detailná analýza kvalifikácií v NSK ukázala, že v niektorých prípadoch je minimálny rozdiel v popise kvalifikačného štandardu a štandardu zamestnania. Ďalším skúmaným aspektom bol predpokladaný súlad úrovne SKKR a úrovne vzdelania (ISCED). Až trištvrtiny kvalifikácií potvrdilo túto zhodu (cca. 86 % analyzovaných kvalifikácií).

Hlavná časť analýzy sa zamerala na správnosť kvalifikácií. Výsledky ukázali, že 86 % skúmaných kvalifikácií bolo priradených na správnu úroveň SKKR.

Analýza sformulovala odporúčania v piatich oblastiach.

Prvá oblasť odporúčaní súvisí so súčasnou terminologickou nekonzistentnosťou, najmä v chápaní pojmu kvalifikácia. Pracovná skupina odporúča držať sa striktné definície kvalifikácie zavedenej Odporúčaním o zavedení EKR. Znamená to aj upustenie od konceptu čiastočnej a úplnej kvalifikácie, ktoré definuje súčasná slovenská legislatíva. Táto zmena sa v súčasnosti berie do úvahy v procese prípravy nového zákona o celoživotnom vzdelávaní.

Ďalší zo záverov odporúča posilnenie komunikačnej úrovne SKKR, t. j. transparentnosť systému kvalifikácií a identifikáciu možných vzdelávacích ciest pre užívateľa. Znamená to tiež priradenie všetkých existujúcich kvalifikácií v systéme formálneho a neformálneho vzdelávania. Systém vzdelávania vyžaduje neustálu revíziu, ako aj jasné pravidlá priraďovania.

Pravidlá priradovania kvalifikácií musia byť založené na príslušnej legislatíve a súvisiacich dokumentoch. Hlavnou podmienkou priradovania kvalifikácií musí byť ich popis v jazyku vzdelávacích výstupov. Na zjednodušenie procesu priradovania kvalifikácií s rovnakým štandardom štúdia odporúča priradovanie typov alebo skupín kvalifikácií tam, kde je to možné.

V terciárnom (vysokoškolskom) vzdelávaní je nevyhnutné riadiť sa medzinárodnými štandardmi a transformovať obsah vysokoškolského vzdelávania na vzdelávacie výstupy, a zahrnúť súlad s Dublinskými deskriptormi do kritérií pre akreditáciu.

Odporúčanie pre sub-rámec profesijných kvalifikácií obsahuje potrebu jasného definovania tohto typu kvalifikácií a ich štruktúry. Aby sa zabezpečilo flexibilné reagovanie na potreby trhu práce, mala by sa vytvoriť možnosť vytvárať menšie kvalifikácie založených na týchto potrebách s náležitými procesmi ich uznávania a certifikácie.

Validácia neformálneho a informálneho vzdelávania na Slovensku

Štátny inštitút odborného vzdelávania na základe výsledkov národného projektu Tvorba národného systému kvalifikácií, v snahe pokračovať v implementácii fungujúceho systému, podporil analýzu validácie neformálneho a informálneho vzdelávania na Slovensku. Hlavným cieľom analýzy bolo zmapovať existujúcu prax a navrhnúť možnú stratégiu pre spoločné medziodvetvové postupy.

Táto úloha bola zverená pracovnej skupine zloženej zo zástupcov tvorcov politik, pedagógov, verejných služieb zamestnanosti a zamestnávateľov.

Hlavné zameranie analýzy sa týkalo týchto štyroch oblastí:

- **Terminológia** - porovnanie definícií používaných v rôznych zdrojoch a v rôznych sektorových právnych predpisoch;
- **Definície** - mapovanie používania kľúčových termínov a definícií vhodných termínov, ktoré by sa malipoužívať v oblasti validácie;
- **Opis existujúceho systému validácie na Slovensku** - analýza legislatívy, mapovanie existujúcej praxe a úrovne validácie;
- **Odporúčania pre Slovenskú republiku** - pri implementácii komplexného systému.

Analýza priniesla niekoľko zaujímavých zistení týkajúcich sa štyroch kľúčových cieľových skupín. V **akademickej oblasti** je stanovená legislatíva a predpisy a relevantné je len overovanie existujúcej dokumentácie, ktorá svedčí o získanom vzdelaní. Na druhej strane, v oblasti profesijných kvalifikácií je možné získať potvrdenie o získanej praxi v minimálnej dĺžke 5 rokov, vydané zamestnávateľom, na základe ktorého môže učiaci sa absolvovať skúšku odbornej spôsobilosti bez predchádzajúceho absolvovania kurzu. Po úspešnom absolvovaní skúšky učiaci sa získa osvedčenie.

Mnohé vedomosti, zručnosti a kompetencie sa nadobúdajú v oblasti **mládeže a mládežníckych pracovníkov**. V tejto oblasti existuje značná medzera, pokiaľ ide o validáciu, s obmedzenými možnosťami certifikácie. **Úrady práce** ponúkajú rôzne spôsoby poradenstva pre ľudí hľadajúcich zamestnanie. Jedným z nástrojov je portfólio kompetencií na zhromažďovanie dôkazov o skúsenostiach, ale v súčasnosti neexistuje žiadny ďalší postup, ktorý by umožňoval získať certifikát.

Jeden z autorov uskutočnil prieskum so zamestnávateľmi s niekoľkými závermi. Napríklad, **zamestnávatelia** považujú za validáciu skúšobné obdobie zamestnanca, počas ktorého otestujú preukázané zručnosti a vyhodnotia potrebu jeho ďalšieho vzdelávania. Zamestnávatelia tiež uviedli, že niektoré doklady z kurzov, ktoré požadujú pre ďalší rozvoj kvalifikácie zamestnanca, sú často nespoľahlivé a deklarované zručnosti nie sú preukázané. Zamestnávatelia by privítali proces, ktorý by bol dôveryhodný a bežným príkladom je vodičský preukaz. Súkromné inštitúcie pripravujú učiaceho sa, ale skúšku vykonáva orgán štátu (v tomto prípade polícia) a výsledky sú v súlade so štandardmi.

V analýze bolo formulovaných **15 rôznych odporúčaní**. Celkový dôraz sa kladie na skutočnosť, že proces validácie

cie musí byť integrovaný do systému celoživotného vzdelávania a nedá sa oddeliť. Prístup by mal považovať kvalitu, spoľahlivosť a transparentnosť systému za najvyššiu prioritu. Mal by existovať nezávislý orgán, ktorý by dohliadal a koordinoval vývoj a vykonávanie procesu overovania.

Odporúčania boli nasledovné:

- rovnosť príležitostí - prístupnosť systému pre všetkých;
- otvorený a priepustný systém vzdelávania;
- vytvorenie dlhodobého prístupu k vzdelávaniu s dôrazom na možnosť preniesť získané skúsenosti a umožniť ich validáciu v rôznych oblastiach;
- integrácia procesu overovania do celoživotného vzdelávania;
- informovanie verejnosti o procese overovania prostredníctvom kampaní, zvyšovanie povedomia o tejto otázke,
- revízia právneho rámca;
- užšia spolupráca s príslušnými zainteresovanými stranami;
- stanovenie transparentných metód na financovanie procesu validácie, ktoré sú zamerané na konkrétne skupiny;
- zamerať sa na proces hodnotenia kvality;
- diverzifikácia vzdelávania, zavádzanie nových metód a prispôsobenie vzdelávania potrebám študentov;
- zabezpečenie rovnosti osvedčení bez ohľadu na vzdelávaciu cestu, ktorá viedla k ich získaniu,
- zamerať sa na hodnotiteľov - vzdelávať ich a vytvárať kompetentný orgán;
- uskutočniť ďalšiu analýzu nákladov a prínosov a nájsť národné riešenie;
- klásť dôraz na kvalitu validácie.

Medzinárodné sektorové kvalifikácie a sektorové kvalifikácie - vývoj v Európe a situácia na Slovensku

Analýza má dva hlavné ciele. Po prvé, skúma nedávny vývoj prístupov k medzinárodným sektorovým a sektorovým kvalifikáciám na európskej aj národnej úrovni v iných krajinách EÚ. Po druhé, vysvetľuje pojem “sektorová kvalifikácia” v slovenskom kontexte. Existujú však nejasnosti týkajúce sa rozlišovania medzi niektorými typmi kvalifikácií, najmä medzi profesijnými a sektorovými kvalifikáciami. Z tohto dôvodu sa analýza zameriava na špecifikáciu jasných charakteristík sektorových kvalifikácií a hľadá vhodnú definíciu s prihliadnutím na už existujúce definície (Európska komisia, CEDEFOP).

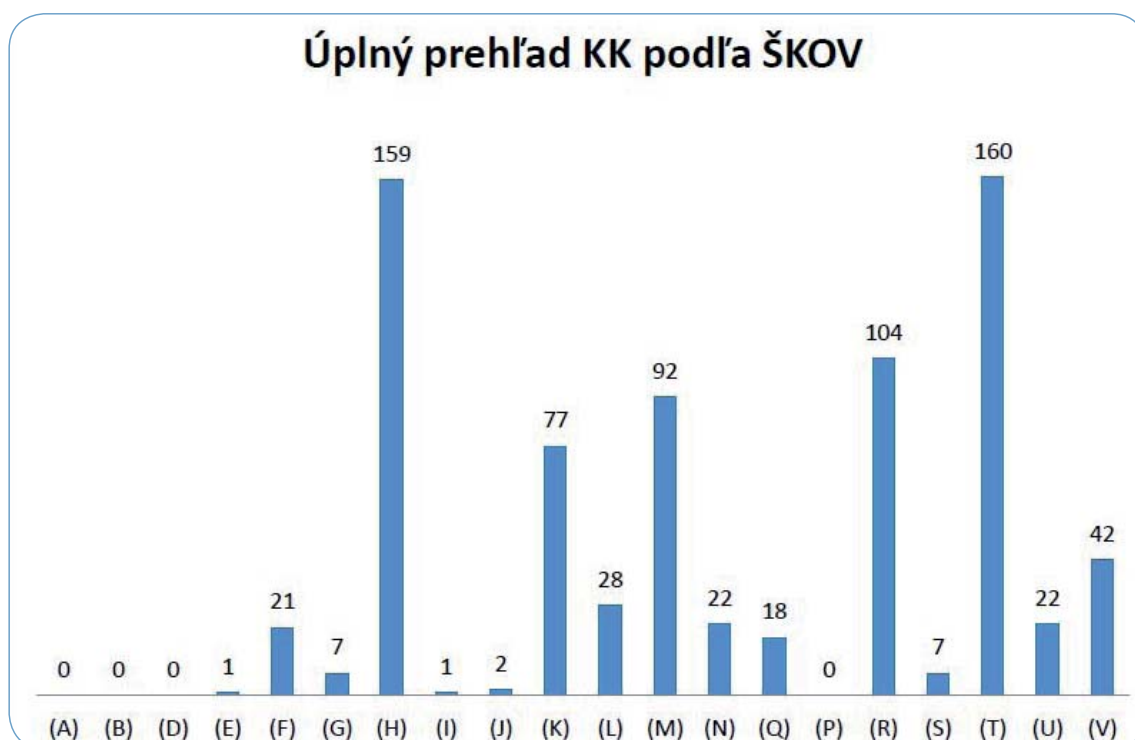
Analýza sa zamerala na priradovanie sektorových kvalifikácií k národným kvalifikačným rámcom v niektorých európskych krajinách, najmä v Holandsku a Škótsku. Zhrnula hlavné charakteristiky tohto typu kvalifikácií: medzinárodný a sektorový aspekt, rozmanitosť štandardov, kvalita, dostupnosť a ich hodnota na trhu práce.

Pracovná skupina analyzovala 32 sektorových a medzinárodných sektorových kvalifikácií, vrátane:

Sektorové kvalifikácie	Medzinárodné sektorové kvalifikácie
<ul style="list-style-type: none"> ▪ Barista ▪ Autorizovaný architekt ▪ Advokát ▪ Zvárač ▪ Mechatronik ▪ Inštruktor autoškoly ▪ Obsluha CNC strojov 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Pohraničná stráž Frontex ▪ Certifikovaný audítor informačných systémov (Certified Information Systems Auditor - CISA) ▪ Certifikát v bankovníctve (European Foundation Certificate in Banking) ▪ Strojní dôstojník (Officer in Charge of Engineering Watch) ▪ Manažér pre energetiku (European Energy Manager)

Jednou z kľúčových otázok, ktorými sa analýza zaoberala, bol prístup k priradovaniu (medzinárodných) sektorových kvalifikácií. Poukázala na možnosť rozlíšiť medzi zaradením a priradením kvalifikácií. Niektoré medzinárodné sektorové kvalifikácie (alebo sektorové kvalifikácie), najmä tie, ktoré nie sú popísané formou vzdelávacích výstupov, by mohli byť zaradené do NKR priradovania. Toto zaradenie by mohlo naďalej fungovať ako nástroj na zvýšenie transparentnosti s otvorenou možnosťou neskoršieho priradenia. Pracovná skupina tiež odporučila vytvorenie samostatného (piateho) sub-rámca SKKR pre medzinárodné sektorové kvalifikácie ako jedno z možných riešení; tento bod sa však musí ďalej prerokovať na národnej úrovni.

PRÍLOHA Č. 11: ŠTATISTICKÝ PREHĽAD KARIET KVALIFIKÁCIÍ V NSK

(A)	PREDPRIMÁRNE VZDELANIE	0
(B)	PRIMÁRNE VZDELANIE	0
(D)	NIŽŠIE STREDNÉ VZDELANIE	0
(E)	NIŽŠIE STREDNÉ ODBORNÉ VZDELANIE	1
(F)	NIŽŠIE STREDNÉ ODBORNÉ VZDELANIE	21
(G)	NIŽŠIE STREDNÉ ODBORNÉ VZDELANIE S VÝUČNÝM LISTOM	7
(H)	STREDNÉ ODBORNÉ VZDELANIE S VÝUČNÝM LISTOM	159
(I)	ÚPLNÉ STREDNÉ ODBORNÉ VZDELANIE BEZ MATURITOU S VÝUČNÝM LISTOM	1
(J)	ÚPLNÉ STREDNÉ VŠEOBECNÉ VZDELANIE S MATURITOU	2
(K)	ÚPLNÉ STREDNÉ ODBORNÉ VZDELANIE S MATURITOU A VÝUČNÝM LISTOM	77
(L)	ÚPLNÉ STREDNÉ ODBORNÉ VZDELANIE S MATURITOU BEZ VÝUČNÉHO LISTU — NADSTAVBOVÉ	28
(M)	ÚPLNÉ STREDNÉ ODBORNÉ VZDELANIE S MATURITOU BEZ VÝUČNÉHO LISTU	92
(N)	POSTSEKUNDÁRNE VZDELANIE — POMATURITNÉ KVALIFIKAČNÉ A ZDOKONAĽOVACIE	22
(Q)	VYŠŠIE ODBORNÉ VZDELANIE (ABSOLVENTSKÝ DIPLOM)	18
(P)	BAKALÁRSKE VYSOKOŠKOLSKÉ VZDELANIE I.STUPŇA	0
(R)	BAKALÁRSKE VYSOKOŠKOLSKÉ VZDELANIE I.STUPŇA	104
(S)	SÚVISLÉ VYSOKOŠKOLSKÉ VZDELANIE II.STUPŇA	7
(T)	VYSOKOŠKOLSKÉ VZDELANIE II.STUPŇA	160
(U)	VYSOKOŠKOLSKÉ VZDELANIE II.STUPŇA	22
(V)	VYSOKOŠKOLSKÉ VZDELANIE III.STUPŇA	42

PRÍLOHA Č. 12: POROVNANIE SLOVENSKEHO SYSTÉMU OVP S INDIKÁTORMI EQAVET

Indikátor EQAVET	Zdroje informácií a zapojené organizácie	Použitie údajov
<p>Indikátor I Relevantnosť systému zabezpečovania kvality pre poskytovateľov OVP: (a) podiel poskytovateľov uplatňujúcich vnútorné systémy zaisťovania kvality vymedzené zákonom alebo z vlastnej iniciatívy (b) podiel akreditovaných poskytovateľov odborného vzdelávania a prípravy</p>	<p>a) MŠVVŠ SR nedisponuje údajmi, aký je podiel poskytovateľov uplatňujúcich vnútorné systémy zabezpečovania kvality b) Sieť škôl a školských zariadení SR</p>	<p>a) ŠŠI, školy pre zefektívnenie procesu interného sebahodnotenia b) ŠIOV, MŠVVAŠ SR v rámci racionalizácie siete a sústavy odborov vzdelávania</p>
<p>Indikátor II Investície do vzdelávania pedagogických zamestnancov: a) podiel učiteľov zúčastňujúcich sa ďalšej odbornej prípravy b) výška vynaložených prostriedkov na túto odbornú prípravu</p>	a), b) MŠVVŠ SR	Neuvádza sa
<p>Indikátor III Účasť na programoch OVP: počet účastníkov v programoch odborného vzdelávania a prípravy podľa druhu programu a jednotlivých kritérií</p>	CVTI (počet žiakov OVP)	<p>- MŠVVŠ používa údaje na návrh/zavedenie/zrušenie študijných odborov vo vzťahu k potrebám trhu práce - napr. posilnenie spolupráce medzi základnými školami a strednými odbornými školami a zvýšenie prítlačivosti OVP. - Samosprávne kraje pri určovaní počtu tried prvého v nasledujúcom školskom roku</p>
<p>Indikátor IV - Podiel úspešného ukončenia vzdelávania: Počet osôb, ktoré úspešne dokončili či nedokončili programy odborného vzdelávania a prípravy, podľa druhu programu a jednotlivých kritérií</p>	Centrum vedecko-technických informácií zbiera údaje o absolventoch SOS	<p>- MŠVVŠ používa údaje na návrh/zavedenie/zrušenie študijných odborov vo vzťahu k potrebám trhu práce - Ústredie práce, sociálnych vecí a rodiny SR pri tvorbe informácií o uplatnení absolventov stredných škôl v rámci pravidelných prognóz vývoja na trhu</p>
<p>Indikátor V Umiestnenie po ukončení štúdia: a) uplatnenie absolventov v určitej dobe po dokončení odborného vzdelávania a prípravy (12-36 mesiacov) podľa druhu programu a jednotlivých kritérií b) podiel zamestnaných účastníkov odborného vzdelávania a prípravy v určitej dobe (12 mesiacov) po dokončení odborného vzdelávania podľa druhu programu a jednotlivých kritérií</p>	Ústredie práce, sociálnych vecí a rodiny SR MŠVVŠ SR	<p>- MŠVVŠ používa údaje na návrh/zavedenie/zrušenie študijných odborov vo vzťahu k potrebám trhu práce - Samosprávne kraje pri určovaní počtu tried prvého v nasledujúcom školskom roku</p>

<p>Indikátor VI Využitie nadobudnutých zručností na pracovisku: a) miera uplatnenia absolventov odborného vzdelávania a prípravy vo vyštudovanom odbore b) miera spokojnosti osôb a zamestnávateľov so získanými vedomosťami/schopnosťami</p>	<p>a) Ústredie práce, sociálnych vecí a rodiny SR v spolupráci s CVTI b) údaje sa nezberajú</p>	<p>- MŠVVŠ používa údaje na návrh/ zavedenie/zrušenie študijných odborov vo vzťahu k potrebám trhu práce - Samosprávne kraje pri určovaní počtu tried prvého v nasledujúcom školskom roku</p>
<p>Indikátor VII Miera nezamestnanosti</p>	<p>Ústredie práce, sociálnych vecí a rodiny SR v spolupráci s CVTI</p>	<p>- MŠVVŠ používa údaje na návrh/ zavedenie/zrušenie študijných odborov vo vzťahu k potrebám trhu práce - Samosprávne kraje pri určovaní počtu tried prvého v nasledujúcom školskom roku</p>
<p>Indikátor VIII Podiel zraniteľných skupín na OVP a) percentuálny podiel účastníkov odborného vzdelávania a prípravy klasifikovaných ako znevýhodnené skupiny (v danom regióne alebo spádové oblasti) podľa veku a pohlavia b) miera úspešnosti osôb, ktoré spadajú do kategórie znevýhodnených skupín podľa veku a pohlavia</p>	<p>MŠVVŠ SR , CVTI na základe štatistických výkazov škôl</p>	<p>MŠVVŠ používa údaje na návrh/ zavedenie/zrušenie študijných odborov vo vzťahu k potrebám trhu práce</p>
<p>Indikátor IX Mechanizmy identifikujúce vzdelávacie potreby vo vzťahu k trhu práce: a) špecifikácia jednotlivých mechanizmov b) účinnosť týchto mechanizmov</p>	<p>a) Rada vlády pre OVP, MŠVVŠ SR , Ústredie práce, sociálnych vecí a rodiny SR, Národná sústava povolani b) údaje sa nezberajú</p>	<p>MŠVVŠ SR, ŠIOV použije údaje pri inováciách ŠVP pre OVP; tvorbu normatívo MTPZ; schvaľovanie experimentálneho overovania; tvorba Národnej sústavy kvalifikácií</p>
<p>Indikátor X Schémy propagácie lepšieho prístupu k OVP: a) dostupnosť informácií o pripravovaných opatreniach na rôznych úrovniach b) účinnosť týchto opatrení</p>	<p>MŠVVŠ SR , CVTI, ŠIOV</p>	<p>MŠVVŠ SR pri ďalšom nastavovaní systému OVP v SR</p>

ANNEX NO. 13: EXAMPLES OF CARDS OF QUALIFICATIONS

Názov kvalifikácie: Včelár

Kód kvalifikácie	C6123000-00317
Úroveň SKKR	3
Sektorová rada	Poľnohospodárstvo, veterinárstvo a rybolov
SK ISCO-08	6123000 Včelár
SK NACE Rev.2	A POĽNOHOSPODÁRSTVO, LESNÍCTVO A RYBOLOV, 01 Pestovanie plodín a chov zvierat, poľovníctvo a služby s tým súvisiace
Doklad o získanej kvalifikácii	osvedčenie
Názov povolania	Včelár

Kvalifikačný štandard

Vedomosti:
<i>definovať zásady BOZP</i>
<i>definovať základy ekonomiky a marketingu v chove včiel</i>
<i>definovať zákony, nariadenia a iné administratívne predpisy týkajúce sa chovu včiel, spracovania a predaja včelích produktov</i>
<i>určiť lokality vhodné pre včelárenie</i>
<i>definovať druhy včelích nákaz</i>
<i>definovať biológiu včely medonosnej</i>
<i>charakterizovať rôzne metodiky včelárenia</i>
Zručnosti:
<i>dodržiavať zásady BOZP a PO</i>
<i>posúdiť stav a kvalitu včelstva a včelích produktov</i>
<i>rozmnožovať včelstvá</i>
<i>udržiavať včelárske zariadenia a včelárske pomôcky</i>
<i>získavať a spracovať včelie produkty</i>
<i>pracovať s úlom a včelstvom</i>
<i>starat' sa o včelstvá v priebehu celého roka</i>
<i>ošetrovať a liečiť včely</i>
<i>viest' včelársku evidenciu</i>
Kompetencie:
<i>samostatnosť v rozhodovaní</i>
<i>samostatnosť v organizovaní a plánovaní práce</i>
<i>samostatnosť pri výrobe produktov</i>
<i>samostatnosť pri riešení a analyzovaní problémov</i>
<i>zodpovednosť za kvalitu svojej práce</i>
<i>zodpovednosť za plnenie svojich úloh a povinností</i>
<i>schopnosť pracovať v tíme</i>

Hodnotiaci štandard

Hodnotená spôsobilosť:		
definovať druhy včelích nákaz ošetrovať a liečiť včely		
Kritériá hodnotenia:	Metódy hodnotenia	Nástroje hodnotenia
<i>preliečiť včelstvá proti roztočovi Varroa destructor viacerými metódami</i>	praktické skúšanie	praktické predvedenie
<i>zvoliť vhodný pracovný postup odobratia vzorky meliva pre vyšetrenie výskytu roztoča Varroa destructor</i>	praktické skúšanie	praktické predvedenie
<i>zvoliť vhodný pracovný postup odobratia vzorky na diagnostiku moru včelieho plodu</i>	praktické skúšanie	praktické predvedenie
<i>navrhnuť opatrenia pri výskyte nosematózy</i>	písomná metóda	písomná úloha
<i>navrhnuť riešenia pri výskyte nákazy zväpenatenia včelieho plodu</i>	písomná metóda	písomná úloha
<i>zabezpečiť včelstvá proti vniknutiu škodcov</i>	praktické skúšanie	praktické predvedenie
<i>identifikovať škodcov na včelstvách</i>	ústna metóda	ústna odpoveď
Podmienky úspešného vykonania skúšky:		
Podmienkou úspešného vykonania skúšky je splnenie kritérií minimálne na 70 %.		
Hodnotená spôsobilosť:		
definovať zákony, nariadenia a iné administratívne predpisy týkajúce sa chovu včiel, spracovania a predaja včelích produktov definovať zásady BOZP viesť včelársku evidenciu		
Kritériá hodnotenia:	Metódy hodnotenia	Nástroje hodnotenia
<i>uviesť slovenskú technickú normu pre včelí med</i>	písomná metóda	test
<i>správne zanamenat' údaje o prevedenej prehliadke včelstva</i>	písomná metóda	protocol
<i>určiť právne predpisy súvisiace s chovom včiel</i>	písomná metóda	test
<i>určiť možnosti dotácii súvisiacích s chovom včiel</i>	písomná metóda	test
<i>označiť včelí med podľa požiadaviek pre jeho predaj</i>	písomná metóda	test
<i>popísať a vysvetliť povinné záznamy a evidenciu chovateľa včiel</i>	ústna metóda	ústna odpoveď s vysvetlením
<i>určiť zásady BOZP</i>	písomná metóda	test
Podmienky úspešného vykonania skúšky:		
Podmienkou úspešného vykonania skúšky je splnenie kritérií minimálne na 70%.		
Hodnotená spôsobilosť:		
určiť lokality vhodné pre včelárenie		
Kritériá hodnotenia:	Metódy hodnotenia	Nástroje hodnotenia
<i>popísať včelársky významné rastliny</i>	ústna metóda	ústna odpoveď
<i>navrhnuť spoľahlivé možnosti prepravy včelstiev za predpokladu dodržania všeobecne záväzných predpisov</i>	ústna metóda	ústna odpoveď

<i>charakterizovať úžitkovosť a dobu využitia včelársky významných rastlín</i>	ústna metóda	ústna odpoveď
Podmienky úspešného vykonania skúšky:		
Podmienkou úspešného vykonania skúšky je splnenie kritérií minimálne na 70%.		
Hodnotená spôsobilosť:		
posúdiť stav a kvalitu včelstva a včelích produktov pracovať s úlom a včelstvom dodržiavať zásady BOZP a PO		
Kritériá hodnotenia:	Metódy hodnotenia	Nástroje hodnotenia
<i>predviesť základnú prehliadku včelstva s dodržiavaním zásad BOZP</i>	praktické skúšanie	praktické predvedenie s vysvetlením
<i>navrhnuť potrebné opatrenia na základe zisteného stavu</i>	ústna metóda	ústna odpoveď
<i>posúdiť stav a kvalitu včelieho produktu vizuálne a organolepticky</i>	praktické skúšanie	praktické predvedenie
<i>posúdiť stav a kvalitu včelieho produktu laboratórne</i>	praktické skúšanie	practical demonstration
<i>popísať vhodný postup pri zazimovaní včelstva</i>	ústna metóda	ústna odpoveď
<i>popísať vhodný postup pri podávaní zásob pre včelstvá na zimné obdobie s dodržaním všeobecných zásad</i>	ústna metóda	ústna odpoveď
Podmienky úspešného vykonania skúšky:		
Podmienkou úspešného vykonania skúšky je splnenie kritérií minimálne na 70%.		
Hodnotená spôsobilosť:		
charakterizovať rôzne metodiky včelárenia		
Kritériá hodnotenia:	Metódy hodnotenia	Nástroje hodnotenia
<i>popísať metodiku včelárenia v nástavkových úloch</i>	ústna metóda	ústna odpoveď
<i>popísať metodiku včelárenia v nízkonástavkových úloch</i>	ústna metóda	ústna odpoveď
<i>popísať alternatívne metódy včelárenia</i>	ústna metóda	ústna odpoveď
Podmienky úspešného vykonania skúšky:		
Podmienkou úspešného vykonania skúšky je splnenie kritérií minimálne na 70 %.		
Hodnotená spôsobilosť:		
udržiavať včelárske zariadenia a včelárske pomôcky		
Kritériá hodnotenia:	Metódy hodnotenia	Nástroje hodnotenia
<i>opraviť vybrané včelárske zariadenie</i>	praktické skúšanie	praktické predvedenie
<i>očistiť časti úľa mechanicky a chemicky</i>	praktické skúšanie	praktické predvedenie
<i>popísať udržiavanie vybraných včelárskych zariadení</i>	ústna metóda	ústna odpoveď s vysvetlením
<i>dezinfikovať pridelené včelárske pomôcky a zariadenia</i>	praktické skúšanie	praktické predvedenie

Podmienky úspešného vykonania skúšky:		
Podmienkou úspešného vykonania skúšky je splnenie kritérií minimálne na 70 %.		
Hodnotená spôsobilosť:		
definovať biológiu včely medonosnej		
Kritériá hodnotenia:	Metódy hodnotenia	Nástroje hodnotenia
<i>určiť anatómiu a fyziológiu včely medonosnej</i>	písomná metóda	test
<i>určiť jednotlivé orgány, žľazy, zmyslové ústroje včely medonosnej</i>	písomná metóda	test
<i>určiť základy výživy včely medonosnej</i>	písomná metóda	test
<i>určiť základy genetiky včiel</i>	písomná metóda	test
<i>určiť základy z biológie včelstva</i>	písomná metóda	test
Podmienky úspešného vykonania skúšky:		
Podmienkou úspešného vykonania skúšky je splnenie kritérií minimálne na 70%		
Hodnotená spôsobilosť:		
definovať základy ekonomiky a marketingu v chove včiel		
Kritériá hodnotenia:	Metódy hodnotenia	Nástroje hodnotenia
<i>určiť základné ekonomické pojmy</i>	písomná metóda	test
<i>určiť právne úpravy podnikania vo včelárstve</i>	písomná metóda	test
<i>určiť základy marketingu a manažmentu</i>	písomná metóda	test
Podmienky úspešného vykonania skúšky:		
Podmienkou úspešného vykonania skúšky je splnenie kritérií minimálne na 60 %.		
Hodnotená spôsobilosť:		
starat' sa o včelstvá v priebehu celého roka		
Kritériá hodnotenia:	Metódy hodnotenia	Nástroje hodnotenia
<i>popísať vhodný pracovný postup pri starostlivosti o včelstvá na jar</i>	ústna metóda	ústna odpoveď
<i>popísať vhodný pracovný postup pri starostlivosti o včelstvá v lete</i>	ústna metóda	ústna odpoveď
<i>popísať vhodný pracovný postup pri starostlivosti o včelstvá na konci leta</i>	ústna metóda	ústna odpoveď
<i>popísať vhodný pracovný postup pri starostlivosti o včelstvá na jeseň</i>	ústna metóda	ústna odpoveď
<i>popísať vhodný pracovný postup pri starostlivosti o včelstvá v zime</i>	ústna metóda	ústna odpoveď
Podmienky úspešného vykonania skúšky:		
Podmienkou úspešného vykonania skúšky je splnenie kritérií minimálne na 70%.		
Hodnotená spôsobilosť:		
získavať a spracovať včelie produkty		
Kritériá hodnotenia:	Metódy hodnotenia	Nástroje hodnotenia
<i>popísať vhodný spôsob získavania a spracovania včelieho medu pomocou rôznych metód</i>	písomná metóda	písomná úloha

<i>uviesť vhodný spôsob získavania a spracovania včelieho vosku pomocou rôznych metód</i>	písomná metóda	písomná úloha
<i>uviesť vhodný spôsob získavania a spracovania včelieho peľu pomocou rôznych metód</i>	písomná metóda	písomná úloha
<i>popísať vhodný spôsob získavania a spracovania materskej kašičky pomocou rôznych metód</i>	písomná metóda	písomná úloha
<i>popísať manipuláciu s medom ako potravinou podľa hygienických zásad</i>	písomná metóda	písomná úloha
<i>popísať základné kvalitatívne ukazovatele včelieho medu</i>	písomná metóda	písomná úloha
Podmienky úspešného vykonania skúšky:		
Podmienkou úspešného vykonania skúšky je splnenie kritérií minimálne na 70%.		
Hodnotená spôsobilosť:		
rozmnožovať včelstvá		
Kritériá hodnotenia:	Metódy hodnotenia	Nástroje hodnotenia
<i>popísať rozmnožovanie včelstva pomocou tvorby odložencov</i>	písomná metóda	písomná odpoveď
<i>popísať rozmnožovanie včelstva pomocou tvorby preletákov</i>	písomná metóda	písomná odpoveď
<i>popísať rozmnožovanie včelstva pomocou tvorby zmetencov</i>	písomná metóda	písomná odpoveď
<i>popísať hlavné príčiny rojenia, druhy rojov, možnosti tlmenia rojovej nálady a využitie rojov</i>	písomná metóda	písomná odpoveď
Podmienky úspešného vykonania skúšky:		
Podmienkou úspešného vykonania skúšky je splnenie kritérií minimálne na 70%.		

Organizačné a metodické pokyny

Metodické pokyny:
<i>Zákon 568/2009 Z.z. o celoživotnom vzdelávaní a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov, § 17 a § 18</i>
Pokyny na realizáciu skúšky:
<i>Zákon 568/2009 Z.z. o celoživotnom vzdelávaní a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov, § 17 a § 18</i>
Proces hodnotenia:
<i>Zákon 568/2009 Z.z. o celoživotnom vzdelávaní a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov, § 17 a § 18</i>
Výsledné hodnotenie:
<i>Zákon 568/2009 Z.z. o celoživotnom vzdelávaní a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov, § 17 a § 18</i>
Zloženie skúšobnej komisie:
<i>Zákon 568/2009 Z.z. o celoživotnom vzdelávaní a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov, § 17 a § 18</i>
Požiadavky na odbornú spôsobilosť skúšajúceho:
Člen skúšobnej komisie musí spĺňať aspoň jednu požiadavku: <ul style="list-style-type: none"> • minimálne stredoškolské vzdelanie s maturitnou skúškou poľnohospodárskeho smeru so zameraním na včelárstvo, • prax minimálne 5 rokov v poľnohospodárstve so zameraním na včelárstvo.

Materiálne a technické podmienky skúšky:	
<i>Pre riadny priebeh skúšky bude mať hodnotiaci k dispozícii nasledovné:</i>	
<ul style="list-style-type: none"> <i>materiálne podmienky: kompletný úl so včelstvom, rôzne včelárske pomôcky, laboratórne pomôcky, vzorky včelích produktov, didaktické pomôcky</i> <i>priestorové podmienky: včelnica alebo včelín, odborná učebňa</i> 	

Kartu kvalifikácie schválila Národná rada pre vzdelávanie a kvalifikácie dňa:	6.8.2015
Platnosť karty kvalifikácie od:	6.8.2015

Názov kvalifikácie: Zlatník, klenotník

Kód kvalifikácie	U7313001-00218
Úroveň SKKR	4
Sektorová rada	Remeslá, umelecké remeslá a osobné služby
SK ISCO-08	7313001 Zlatník, klenotník
SK NACE Rev.2	C PRIEMYSELNÁ VÝROBA, 32 Iná výroba ; R UMENIE, ZÁBAVA A REKREÁCIA, 90 Tvorivé, umelecké a zábavné činnosti
Doklad o získanej kvalifikácii	výučný list
Názov povolania	Zlatník a klenotník

Qualification Standard

Vedomosti:
<i>definovať základné princípy a pravidlá podnikania a jeho náležitosti</i>
<i>popísať práva a povinnosti zamestnancov a zamestnávateľov dané zákonom</i>
<i>definovať umelecko-remeselné spracovávanie drahých kovov a kameňov</i>
<i>popísať vlastnosti drahých kovov a nekovových materiálov</i>
<i>popísať technológiu tvárnenia kovov v umeleckoremeselnom spracovaní</i>
<i>charakterizovať spôsoby výroby a opravy šperkov z drahých kovov</i>
<i>charakterizovať technológiu tavenia a odlievania drahých kovov</i>
<i>definovať technológiu spájkovania a povrchových úprav kovov</i>
<i>popísať výrobné postupy jednotlivých výrobkov</i>
<i>charakterizovať granátovú a klenotnícku techniku</i>
<i>definovať chemické spracovanie drahých kovov</i>
<i>definovať puncový zákon</i>
Zručnosti:
<i>vyrábať šperky podľa zásad bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci, hygieny práce, ochrany životného prostredia a požiarnej ochrany</i>
<i>vysvetliť technickú dokumentáciu a výtvarné podklady na zhotovenie umelecko-remeselných výrobkov z drahých kovov</i>
<i>zvoliť správny technologický postup, materiály, nástroje a pomôcky na výrobu šperkov z drahých kovov</i>
<i>obsluhovať pece na tavenie drahých kovov vo výrobe šperkov</i>

<i>taviť a odlievať drahé kovy pri výrobe šperkov</i>
<i>obsluhovať stroje na lisovanie, valcovanie, ťahanie, žihanie a spájkovanie drahých kovov</i>
<i>strihať, rezať, pilovať, ohýbať, stáčať a vytĺkať drahé kovy</i>
<i>povrchovo upravovať šperky</i>
<i>opraviť a upraviť šperky</i>
<i>spracovať samostatne návrh výtvarného zámeru na tvorbu šperku</i>
<i>zhotoviť umelecko-remeselný výrobok podľa výtvarného návrhu</i>
<i>vsádzať drahé kamene</i>
Kompetencie:
<i>schopnosť komunikovať so zákazníkom</i>
<i>zodpovednosť za kvalitu svojej práce</i>
<i>schopnosť analyzovať a riešiť problémy</i>
<i>schopnosť kreativity</i>
<i>samostatnosť v organizovaní a plánovaní práce</i>
<i>zodpovednosť za osobnostný rozvoj</i>

Hodnotiaci štandard

Hodnotená spôsobilosť:		
definovať umelecko-remeselné spracovávanie drahých kovov a kameňov popísať technológiu tvárnenia kovov v umeleckoremeselnom spracovaní popísať vlastnosti drahých kovov a nekovových materiálov		
Kritériá hodnotenia:	Metódy hodnotenia	Nástroje hodnotenia
<i>charakterizovať umelecko-remeselné spracovanie drahých kovov a kameňov</i>	ústna metóda	ústna odpoveď
<i>popísať vlastnosti drahých kameňov</i>	písomná metóda	písomná odpoveď
<i>vysvetliť technológiu tvárnenia kovov</i>	ústna metóda	ústna odpoveď
<i>popísať vlastnosti drahých kovov a nekovových materiálov</i>	písomná metóda	písomná úloha
Podmienky úspešného vykonania skúšky:		
Podmienkou úspešného vykonania skúšky je splniť uvedené kritériá hodnotenia na min. 75%.		
Hodnotená spôsobilosť:		
charakterizovať spôsoby výroby a opravy šperkov z drahých kovov definovať technológiu spájkovania a povrchových úprav kovov charakterizovať technológiu tavenia a odlievania drahých kovov popísať technológiu tvárnenia kovov v umeleckoremeselnom spracovaní		
Kritériá hodnotenia:	Metódy hodnotenia	Nástroje hodnotenia
<i>vysvetliť spôsoby výroby a opravy šperkov z drahých kovov</i>	ústna metóda	ústna odpoveď
<i>predviesť technológiu spájkovania a technológiu povrchových úprav kovov</i>	praktické skúšanie	praktické predvedenie s vysvetlením
<i>charakterizovať technológiu tavenia a odlievania drahých kovov</i>	ústna metóda	ústna odpoveď s vysvetlením
<i>vysvetliť technológiu tvárnenia kovov</i>	ústna metóda	ústna odpoveď
Podmienky úspešného vykonania skúšky:		

Podmienkou úspešného vykonania skúšky je splniť uvedené kritériá hodnotenia na min. 75%.		
Hodnotená spôsobilosť:		
definovať puncový zákon definovať chemické spracovanie drahých kovov		
Kritériá hodnotenia:	Metódy hodnotenia	Nástroje hodnotenia
definovať puncový zákon, puncové značky, označovanie výrobkov - rýdzosť, výrobné značky, predpisy o hospodárení, straty a stratové normy	ústna metóda	ústna odpoveď s vysvetlením
definovať chemické spracovanie drahých kovov	ústna metóda	ústna odpoveď
charakterizovať afináciu	ústna metóda	ústna odpoveď
popísať postup získavania rýdzeho zlata a striebra	ústna metóda	ústna odpoveď
popísať pokovovanie, zlátenie, chemické farbenie	ústna metóda	ústna odpoveď
Podmienky úspešného vykonania skúšky:		
Podmienkou úspešného vykonania skúšky je splniť uvedené kritériá hodnotenia na min. 75%.		
Hodnotená spôsobilosť:		
charakterizovať granátovú a klenotnícku techniku popísať výrobné postupy jednotlivých výrobkov		
Kritériá hodnotenia:	Metódy hodnotenia	Nástroje hodnotenia
popísať charakteristické znaky granátového a klenotníckeho šperku	ústna metóda	ústna odpoveď s vysvetlením
opísať technologický postup výroby obrubovej, nitovej a zrnkovej techniky	ústna metóda	ústna odpoveď
vymenovať typy klenotníckych prsteňov	ústna metóda	ústna odpoveď
popísať zásady pri výrobe klenotov	ústna metóda	ústna odpoveď
popísať výrobné postupy - jednoduchých a zložitých prsteňov, náramkov, retiazok, brošní, náušnic, manžetových gombíkov	ústna metóda	ústna odpoveď s vysvetlením
Podmienky úspešného vykonania skúšky:		
Podmienkou úspešného vykonania skúšky je splniť uvedené kritériá hodnotenia na min. 75%.		
Hodnotená spôsobilosť:		
vysvetliť technickú dokumentáciu a výtvarné podklady na zhotovenie umelecko-remeselných výrobkov z drahých kovov spracovať samostatne návrh výtvarného zámeru na tvorbu šperku zvoliť správny technologický postup, materiály, nástroje a pomôcky na výrobu šperkov z drahých kovov zhotoviť umelecko-remeselný výrobok podľa výtvarného návrhu		
Kritériá hodnotenia:	Metódy hodnotenia	Nástroje hodnotenia
vypracovať návrh na tvorbu šperku	písomná metóda	písomná úloha
zvoliť a napísať správny technologický postup, materiál, nástroje a pomôcky na výrobu šperku	písomná metóda	písomná úloha
použiť technickú dokumentáciu a výtvarné podklady na zhotovenie šperkov	praktické skúšanie	praktické predvedenie s vysvetlením
vyrobiť šperk podľa svojho výtvarného návrhu	praktické skúšanie	praktické predvedenie

Podmienky úspešného vykonania skúšky:		
Podmienkou úspešného vykonania skúšky je splniť uvedené kritériá hodnotenia na min. 75%.		
Hodnotená spôsobilosť:		
vsádzať drahé kamene opraviť a upraviť šperky povrchovo upravovať šperky vyrábať šperky podľa zásad bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci, hygieny práce, ochrany životného prostredia a požiarnej ochrany		
Kritériá hodnotenia:	Metódy hodnotenia	Nástroje hodnotenia
<i>vyrobiť a opraviť šperk podľa zásad bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci, hygieny práce, ochrany životného prostredia a požiarnej ochrany</i>	praktické skúšanie	praktické predvedenie s vysvetlením
<i>presne predviesť vsádzanie drahého kameňa</i>	praktické skúšanie	praktické predvedenie
<i>pri práci používať ochranné pracovné prostriedky a dodržiavať zásady BOZP</i>	praktické skúšanie	praktické predvedenie
<i>presne predviesť opravy šperkov a úpravy šperkov</i>	praktické skúšanie	praktické predvedenie
Podmienky úspešného vykonania skúšky:		
Podmienkou úspešného vykonania skúšky je splniť uvedené kritériá hodnotenia na min. 75%.		
Hodnotená spôsobilosť:		
obsluhovať pece na tavenie drahých kovov vo výrobe šperkov taviť a odlievať drahé kovy pri výrobe šperkov obsluhovať stroje na lisovanie, valcovanie, ťahanie, žihanie a spájkovanie drahých kovov strihať, rezať, pilovať, ohýbať, stáčať a vytĺkať drahé kovy		
Kritériá hodnotenia:	Metódy hodnotenia	Nástroje hodnotenia
<i>popísať postup, nastavenie a bežnú údržbu pece na tavenie drahých kovov</i>	ústna metóda	ústna odpoveď s vysvetlením
<i>popísať postup, nastavenie a údržbu na lise, valcovacej stolici, ťažnej lavici</i>	ústna metóda	ústna odpoveď s vysvetlením
<i>popísať postup žihania a spájkovania drahých kovov</i>	ústna metóda	ústna odpoveď s vysvetlením
<i>predviesť tavenie a odlievanie drahého kovu pri výrobe šperku podľa zadania</i>	praktické skúšanie	praktické predvedenie
<i>predviesť rezanie, pilovanie, ohýbanie, stáčanie a vytĺkanie drahých kovov</i>	praktické skúšanie	praktické predvedenie
<i>pri práci používať ochranné pracovné prostriedky a dodržiavať zásady BOZP, hygieny práce a požiarnej ochrany</i>	practical testing	practical demonstration
Podmienky úspešného vykonania skúšky:		
Podmienkou úspešného vykonania skúšky je splniť uvedené kritériá hodnotenia na min. 75%.		
Hodnotená spôsobilosť:		
definovať základné princípy a pravidlá podnikania a jeho náležitosti popísať práva a povinnosti zamestnancov a zamestnávateľov dané zákonom		
Kritériá hodnotenia:	Metódy hodnotenia	Nástroje hodnotenia
popísať princípy podnikania a živnosti, druhy živností, všeobecné a osobitné podmienky prevádzkovania živnosti, prevádzkovanie živnosti prostredníctvom zodpovedného zástupcu	ústna metóda	ústna odpoveď s vysvetlením

popísať práva a povinnosti podnikateľa na úseku BOZP, práva a povinnosti vyplývajúce z pracovného pomeru, tvorbu ceny	ústna metóda	ústna odpoveď s vysvetlením
vymenovať a vysvetliť práva a povinnosti zamestnancov a zamestnávateľov dané zákonom (podmienky, zmluvy atď.)	ústna metóda	ústna odpoveď s vysvetlením
Podmienky úspešného vykonania skúšky:		
Podmienkou úspešného vykonania skúšky je splniť uvedené kritériá hodnotenia na min. 75%.		

Organizačné a metodické pokyny

Metodické pokyny:
<p><i>Formálne vzdelávanie: Zákon 245/2008 Z. z. o výchove a vzdelávaní (školský zákon) a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov, § 72-90 a §109-111.</i></p> <p><i>Neformálne vzdelávanie a informálne učenie sa: Zákon 568/2009 Z. z. o celoživotnom vzdelávaní a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov, § 17 a § 18.</i></p>
Pokyny na realizáciu skúšky:
<p><i>Formálne vzdelávanie: Zákon 245/2008 Z. z. o výchove a vzdelávaní (školský zákon) a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov, § 72-90 a §109-111.</i></p> <p><i>Neformálne vzdelávanie a informálne učenie sa: Zákon 568/2009 Z. z. o celoživotnom vzdelávaní a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov, § 17 a § 18.</i></p>
Proces hodnotenia:
<p><i>Formálne vzdelávanie: Zákon 245/2008 Z. z. o výchove a vzdelávaní (školský zákon) a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov, § 72-90 a §109-111.</i></p> <p><i>Neformálne vzdelávanie a informálne učenie sa: Zákon 568/2009 Z. z. o celoživotnom vzdelávaní a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov, § 17 a § 18.</i></p>
Výsledné hodnotenie:
<p><i>Formálne vzdelávanie: Zákon 245/2008 Z. z. o výchove a vzdelávaní (školský zákon) a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov, § 72-90 a §109-111.</i></p> <p><i>Neformálne vzdelávanie a informálne učenie sa: Zákon 568/2009 Z. z. o celoživotnom vzdelávaní a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov, § 17 a § 18.</i></p>
Zloženie skúšobnej komisie:
<p><i>Formálne vzdelávanie: Zákon 245/2008 Z. z. o výchove a vzdelávaní (školský zákon) a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov, § 72-90 a §109-111.</i></p> <p><i>Neformálne vzdelávanie a informálne učenie sa: Zákon 568/2009 Z. z. o celoživotnom vzdelávaní a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov, § 17 a § 18.</i></p>
Požiadavky na odbornú spôsobilosť skúšajúceho:
<p><i>Predseda a minimálne dvaja členovia skúšobnej komisie sú pedagogickí zamestnanci oprávnenej vzdelávacej inštitúcie s potrebnou kvalifikáciou.</i></p>
Materiálne a technické podmienky skúšky:
<p><i>Na realizáciu skúšky vzdelávacia inštitúcia zabezpečí:</i></p> <p><i>Na praktickú časť skúšky:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - priestory a prísun potrebnej energie podľa bezpečnostných a hygienických predpisov; - pracovné oblečenie v súlade s bezpečnostnými a hygienickými požiadavkami si zabezpečí uchádzač sám (plášť a pevnú obuv); - ochranné pomôcky zabezpečí vzdelávacia inštitúcia; - ručné náradie a pomôcky na výrobu si uchádzač zabezpečí sám; - meradlá a meracie prístroje; - výkresová dokumentácia, technologická dokumentácia; - polotovar AG, syntetické kamene, spájka, fluoron, borax, 30% H₂SO₄, voda;

<ul style="list-style-type: none"> - zlatnícka dielňa, ktorá je vybavená zlatníckym náradím a pomôckami, pomôckami na čistenie výrobku, pomôckami k predkresľovaniu vzorov, sadou kotúčov na leštenie. Je potrebné zabezpečiť dostatočné množstvo brúsneho papiera, materiál na leštenie, ultrazvuk; - priestor na ukladanie hotových výrobkov; - technické prostriedky na zdokumentovanie hotového výrobku. <p>Na ústnu časť skúšky:</p> <ul style="list-style-type: none"> - miestnosť alebo odbornú učebňu; - PC techniku. 	
Kartu kvalifikácie schválila Národná rada pre vzdelávanie a kvalifikáciu dňa:	25.09.2015
Platnosť karty kvalifikácie od:	25.09.2015

Názov kvalifikácie: Špecialista elektrotechnik technológ

Kód kvalifikácie	U2151001-00101
Úroveň SKKR	7
Sektorová rada	Elektrotechnika
SK ISCO-08	2151001 Electro technician specialist technologist
SK NACE Rev.2	C PRIEMYSELNÁ VÝROBA, 26 Výroba počítačových, elektronických a optických výrobkov; C PRIEMYSELNÁ VÝROBA, 27 Výroba elektrických zariadení
Doklad o získanej kvalifikácii	diplom
Názov povolania	Špecialista elektrotechnik technológ

Kvalifikačný štandard

Vedomosti:
<i>definovať predpisy bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci, hygieny práce, ochrany pred požiarmi a ochrany životného prostredia</i>
<i>definovať s porovnaním princípy činnosti elektrických strojov a prístrojov</i>
<i>charakterizovať technické normy a príslušnú technickú dokumentáciu v elektrotechnike</i>
<i>definovať vhodnosť použitia elektrických meracích prístrojov a systémov pri meraní</i>
<i>porovnať jednotlivé druhy spotrebnej elektroniky (biela technika, čierna technika a pod.) z hľadiska technológie výroby</i>
<i>charakterizovať vybrané výrobné procesy</i>
<i>popísať vhodné metódy merania a spôsoby vyhodnocovania elektrických a neelektrických veličín</i>
<i>identifikovať jednotlivé prvky a ich spoluprácu v rámci systémového inžinierstva</i>
Zručnosti:
<i>aplikovať zásady bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci, hygieny práce, ochrany pred požiarmi a ochrany životného prostredia</i>
<i>zvoliť správne postupy riešenia s ohľadom na technické a ekonomické požiadavky</i>
<i>optimalizovať výrobný proces v elektrotechnike</i>
<i>zhotovovať projektovú dokumentáciu elektrických zariadení a inštalácií a určiť materiál</i>
<i>diagnostikovať prevádzkyschopnosť a funkčnosť systémov prostredníctvom meracej techniky</i>

<i>koordinovať operatívne plány elektrotechnickej výroby s ostatnými útvarmi organizácie</i>
<i>využívať IT na zabezpečenie výrobného a riadiaceho procesu</i>
<i>zavádzať procesné zmeny vo výrobe</i>
<i>obsluhovať vybrané počítačové systémy</i>
<i>hodnotiť výkony zamestnancov podľa vybraných ukazovateľov</i>
Kompetencie:
<i>schopnosť organizovať a plánovať prácu</i>
<i>zodpovednosť za riešenie problémov</i>
<i>schopnosť analyzovať a správne sa rozhodovať pri riešení vzniknutých problémov</i>
<i>schopnosť viesť kolektív a komunikovať s ľuďmi</i>

Hodnotiaci štandard

Hodnotená spôsobilosť:		
identifikovať jednotlivé prvky a ich spoluprácu v rámci systémového inžinierstva charakterizovať technické normy a príslušnú technickú dokumentáciu v elektrotechnike definovať s porovnaním princípy činnosti elektrických strojov a prístrojov zavádzať procesné zmeny vo výrobe		
Kritériá hodnotenia:	Metódy hodnotenia	Nástroje hodnotenia
<i>popísať ovládanie príslušných výrobných procesov v elektrotechnike, príp. elektronike</i>	písomná metóda	písomná úloha
<i>definovať optimalizáciu metód výrobného procesu s ohľadom na rôzne aspekty optimalizácie (ekonomické, ľudské zdroje, logistika...)</i>	ústna metóda	ústna odpoveď
<i>projektovať (softvérové modelovanie) podnikové výrobné procesy z pohľadu riadenia, organizácie, materiálových tokov vrátane aplikovania relevantných noriem a štandardov</i>	praktické skúšanie	praktické predvedenie s vysvetlením
<i>pripraviť dokumentáciu výrobných postupov a zmien</i>	písomná metóda	písomná úloha
<i>navrhnúť proces zmeny vo výrobe formou projektu</i>	písomná metóda	projekt
Podmienky úspešného vykonania skúšky:		
Podmienkou úspešného vykonania skúšky je preukázať znalosti najmenej na 75%.		
Hodnotená spôsobilosť:		
definovať vhodnosť použitia elektrických meracích prístrojov a systémov pri meraní charakterizovať vybrané výrobné procesy		
Kritériá hodnotenia:	Metódy hodnotenia	Nástroje hodnotenia
<i>riadiť montážnu linku programovateľnými automatmi pomocou technických aj programových prostriedkov</i>	praktické skúšanie	praktické predvedenie s vysvetlením
<i>definovať a popísať vybraný výrobný proces</i>	písomná metóda	písomná odpoveď
<i>aplikovať príslušné normy a štandardy projektovania</i>	praktické skúšanie	praktické predvedenie s vysvetlením

<i>použiť vhodnú metódu merania a vyhodnocovania</i>	praktické skúšanie	praktické predvedenie
Podmienky úspešného vykonania skúšky:		
Podmienkou úspešného vykonania skúšky je preukázať znalosti najmenej na 75%.		
Hodnotená spôsobilosť:		
<i>popísať vhodné metódy merania a spôsoby vyhodnocovania elektrických a neelektrických veličín optimalizovať výrobný proces v elektrotechnike</i>		
Kritériá hodnotenia:	Metódy hodnotenia	Nástroje hodnotenia
<i>popísať na príklade priebeh plánovania a kontrolu príslušných výrobných procesov v elektrotechnike, príp. elektronike</i>	písomná metóda	písomná úloha
<i>popísať priebeh vybraných výrobných činností v elektrotechnickej výrobe</i>	písomná metóda	písomná odpoveď
<i>pripraviť návrh ako optimalizovať vybrané výrobné procesy v elektrotechnike</i>	písomná metóda	písomná odpoveď
Podmienky úspešného vykonania skúšky:		
Podmienkou úspešného vykonania skúšky je preukázať znalosti najmenej na 75%.		
Hodnotená spôsobilosť:		
porovnať jednotlivé druhy spotrebnej elektroniky (biela technika, čierna technika a pod.) z hľadiska technológie výroby diagnostikovať prevádzkyschopnosť a funkčnosť systémov prostredníctvom meracej techniky zvoliť správne postupy riešenia s ohľadom na technické a ekonomické požiadavky		
Kritériá hodnotenia:	Metódy hodnotenia	Nástroje hodnotenia
<i>vymenovať minimálne 10 výrobkov uvedených druhov elektroniky</i>	ústna metóda	vymenovanie
<i>optimalizovať vybraný výrobný proces</i>	písomná metóda	písomná úloha
<i>popísať vstupné suroviny a súčiastky výroby</i>	písomná metóda	written task
<i>popísať a nakresliť predstavu výrobného postupu vybraného elektrotechnického výrobku s určením meracích bodov a meracej techniky</i>	písomná metóda	písomná úloha
Podmienky úspešného vykonania skúšky:		
Podmienkou úspešného vykonania skúšky je preukázať znalosti najmenej na 75%.		
Hodnotená spôsobilosť:		
zhotovovať projektovú dokumentáciu elektrických zariadení a inštalácií a určiť materiál diagnostikovať prevádzkyschopnosť a funkčnosť systémov prostredníctvom meracej techniky koordinovať operatívne plány elektrotechnickej výroby s ostatnými útvarmi organizácie hodnotiť výkony zamestnancov podľa vybraných ukazovateľov		
Kritériá hodnotenia:	Metódy hodnotenia	Nástroje hodnotenia
<i>samostatne identifikovať meracie prístroje a merania pri kontrole výrobných linky</i>	písomná metóda	projekt
<i>načrtnúť funkčnú schému vybraného elektrotechnického zariadenia</i>	písomná metóda	písomná odpoveď
<i>identifikovať kontrolné body výrobných linky</i>	písomná metóda	písomná úloha

<i>urobiť náčrt operatívneho plánu elektrotechnickej výroby (potrebné kroky k realizácii výroby)</i>	písomná metóda	písomná odpoveď
<i>preveriť funkčnosť systému prostredníctvom kontrolných bodov</i>	praktické skúšanie	praktické predvedenie
<i>identifikovať parametre hodnotenia výkonu zamestnancov pri vybranom druhu výroby</i>	ústna metóda	ústna odpoveď s vysvetlením
Podmienky úspešného vykonania skúšky:		
Podmienkou úspešného vykonania skúšky je preukázať znalosti najmenej na 75%.		
Hodnotená spôsobilosť:		
využívať IT na zabezpečenie výrobného a riadiaceho procesu obsluhovať vybrané počítačové systémy definovať predpisy bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci, hygieny práce, ochrany pred požiarmi a ochrany životného prostredia aplikovať zásady bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci, hygieny práce, ochrany pred požiarmi a ochrany životného prostredia		
Kritériá hodnotenia:	Metódy hodnotenia	Nástroje hodnotenia
<i>nastaviť pracovné parametre výrobnjej linky</i>	praktické skúšanie	simulovaná úloha
<i>skontrolovať pracovné parametre výrobnjej linky</i>	praktické skúšanie	praktické predvedenie s vysvetlením
<i>identifikovať vstupné materiály výrobnjej linky</i>	písomná metóda	písomná úloha
<i>popísať funkčnosť strojov a zariadení v elektrotechnickej výrobe</i>	písomná metóda	písomná úloha
<i>určiť parametre výrobnjej linky a jej nutnú obsluhu</i>	písomná metóda	písomná úloha
<i>vyhodnotiť dáta z výroby s cieľom optimalizovať proces a minimalizovať výrobné náklady</i>	písomná metóda	písomná úloha
<i>popísať zásady bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci, hygieny práce, ochrany pred požiarmi a ochrany životného prostredia</i>	písomná metóda	test
Podmienky úspešného vykonania skúšky:		
Podmienkou úspešného vykonania skúšky je preukázať znalosti najmenej na 75%. Test BOZP a PO úspešnosť musí byť minimálne na 90%.		

Organizačné a metodické pokyny

Metodické pokyny:
<i>Zákon 131/2002 Z.z. o vysokých školách a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov, § 63.</i>
Pokyny na realizáciu skúšky:

<p>Zákon 131/2002 Z.z. o vysokých školách a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov, § 63.</p> <p>Skúška má písomnú, ústnu a praktickú časť.</p> <p>Písomná časť skúšky predchádza praktickej a ústnej časti skúšky, je samostatne klasifikovaná a vyhodnotená do začiatku ústnej časti skúšky príslušným členom skúšobnej komisie, môže sa vykonať aj formou testu.</p> <p>Ústnu časť skúšky vykonajú všetci uchádzači okrem tých, ktorí v písomnej časti skúšky neprospeli z viac ako dvoch častí.</p> <p>Súšobná komisia hodnotí uchádzača známku "prospel" alebo "neprospel".</p> <p>Ak uchádzač neprospel, môže písomne požiadať o povolenie vykonať opravnú skúšku ak uchádzač neprospel z dvoch predmetov, ak uchádzač neprospel pri prvej opravnej skúške môže požiadať o vykonanie druhej opravnej skúšky, ktorej výsledok je konečný.</p> <p>Opravnú skúšku môže uchádzač vykonať najskôr po dvoch mesiacoch a najneskôr do jedného roka odo dňa konania skúšky.</p> <p>Ak uchádzač odstúpi od skúšky, odstúpenie sa hodnotí, akoby uchádzač skúšku vôbec nevykonával.</p> <p>Uchádzačovi, ktorý úspešne vykonával skúšku obdrží osvedčenie o odbornej spôsobilosti v danej kvalifikácii.</p>
Proces hodnotenia:
Zákon 131/2002 Z.z. o vysokých školách a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov, § 63
Výsledné hodnotenie:
Zákon 131/2002 Z.z. o vysokých školách a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov, § 63.
Zloženie skúšobnej komisie:
Zákon 131/2002 Z.z. o vysokých školách a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov, § 63.
Požiadavky na odbornú spôsobilosť skúšajúceho:
Zákon 131/2002 Z.z. o vysokých školách a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov, § 63.
Materiálne a technické podmienky skúšky:
<p>Pre riadny priebeh skúšky bude mať hodnotiaci vytvorené:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Materiálne podmienky (meracie prístroje a zariadenia, počítače, simulátor, aplikačný softvér, tlačiarne, skenery, kalkulačky, hodnotiace tabuľky, právne normy, ročníkové práce, dátové súbory, odborná literatúra) - Priestorové podmienky (odborná učebňa, laboratóriá, teoretické a praktické učebne)

Kartu kvalifikácie schválila Národná rada pre vzdelávanie a kvalifikácie dňa:	5.8.2015
Platnosť karty kvalifikácie od:	5.8.2015

Názov kvalifikácie: Advokát

Kód kvalifikácie	U2611002-01042
Úroveň SKKR	7
Sektorová rada	Administratíva, ekonomika a manažment
SK ISCO-08	2611002 Advokát

SK NACE Rev.2	M ODBORNÉ, VEDECKÉ A TECHNICKÉ ČINNOSTI, 69 Právne a účtovnícke činnosti
Doklad o získanej kvalifikácii	osvedčenie
Názov povolania	Advokát

Kvalifikačný štandard

Vedomosti:
<i>špecifikovať procesné a hmotné právo</i>
<i>popísať predpisy upravujúce výkon advokátskeho povolania</i>
<i>definovať skutkový stav právneho prípadu</i>
<i>špecifikovať formy podnikania</i>
<i>kategorizovať druhy trestného činu</i>
<i>vysvetliť proces exekučného konania</i>
<i>vysvetliť terminológiu z oblasti trestnej, obchodnej, občianskej a inej legislatívy</i>
<i>popísať náležitosti úradnej dokumentácie a korešpondencie</i>
Zručnosti:
<i>aplikovať v praxi zákon o advokácii</i>
<i>aplikovať v praxi právne poradenstvo pre klienta</i>
<i>dodržiavať právne normy v praxi</i>
<i>zastupovať klienta v konaní, sporoch, pojednávaniach</i>
<i>vyhodnocovať ekonomické súvislosti</i>
<i>zostavovať právne stanoviská, dokumenty, prehlásenia k právnym prípadom</i>
<i>komunikovať výstižne, správne a zrozumiteľne v pracovných situáciách</i>
<i>vykonávať právne služby ako zakladanie, zmena a likvidácia verejnej obchodnej spoločnosti, komanditnej spoločnosti, spoločnosti s ručením obmedzeným, akciovej spoločnosti a družstva</i>
<i>kompletizovať obchodnoprávnu agendu pre právnické osoby a fyzické osoby a vykonávať činnosti s tým spojené</i>
<i>predávať advokátske služby</i>
Kompetencie:
<i>zodpovednosť za vlastné konanie</i>
<i>zodpovednosť za dodržiavanie zákona o advokácii</i>
<i>samostatnosť pri rozhodovaní sa a riešení problémov</i>
<i>samostatnosť pri rozhodovaní sa a riešení problémov</i>
<i>komunikatívnosť</i>
<i>schopnosť viesť obchodné stretnutia s klientmi</i>
<i>zodpovednosť za hájenie záujmov klienta v medziach zákona</i>
<i>samostatnosť v organizovaní a plánovaní vlastnej práce</i>

Hodnotiaci štandard

Hodnotená spôsobilosť:
<i>popísať predpisy upravujúce výkon advokátskeho povolania vysvetliť terminológiu z oblasti trestnej, obchodnej, občianskej a inej legislatívy aplikovať v praxi zákon o advokácii popísať náležitosti úradnej dokumentácie a korešpondencie aplikovať v praxi zákon o advokácii</i>

Kritériá hodnotenia:	Metódy hodnotenia	Nástroje hodnotenia
<i>vysvetliť pojem mlčanlivosť advokáta a povinnosti mu z toho vyplývajúce</i>	ústna metóda	ústna odpoveď s vysvetlením
<i>špecifikovať povinnosti advokáta pri vedení advokátskej kancelárie</i>	ústna metóda	ústna odpoveď s vysvetlením
<i>vysvetliť vzťah advokát-klient</i>	písomná metóda	ústna odpoveď s vysvetlením
<i>definovať rôzne pojmy súvisiace s výkonom advokátskej činnosti vyplývajúce s legislatívou</i>	písomná metóda	test
<i>vytvoriť právny rešerš a opísať postup získavania informácií</i>	písomná metóda	písomná odpoveď s vysvetlením
<i>vypracovať zmluvu o právnom zastúpení</i>	praktické skúšanie	praktické cvičenie
Podmienky úspešného vykonania skúšky:		
Podmienkou úspešného vykonania skúšky je splniť uvedené kritériá hodnotenia min. na 80%.		
Hodnotená spôsobilosť:		
predávať advokátske služby vykonávať právne služby ako zakladanie, zmena a likvidácia verejnej obchodnej spoločnosti, komanditnej spoločnosti, spoločnosti s ručením obmedzeným, akciovej spoločnosti a družstva popísať náležitosti úradnej dokumentácie a korešpondencie vyhodnocovať ekonomické súvislosti špecifikovať formy podnikania kompletizovať obchodnoprávnu agendu pre právnické osoby a fyzické osoby a vykonávať činnosti s tým spojené		
Kritériá hodnotenia:	Metódy hodnotenia	Nástroje hodnotenia
<i>popísať právne vzťahy z obchodnoprávných záväzkov - dlhy, pohľadávky</i>	ústna metóda	ústna odpoveď s vysvetlením
<i>popísať postup pri zápise do obchodného registra, vrátane zastupovanie v konaní o vydanie živnostenského listu</i>	ústna metóda	ústna odpoveď s vysvetlením
<i>simulovať obchodné jednanie s klientom - zameranie na vytvorenie si vzťahu s klientom, zisťovanie potrieb, aktívne počúvanie, vedenie obchodného rokovania</i>	praktické skúšanie	simulovaná úloha
<i>spísať návrh a žalobu na základe predošlých zistení a požiadaviek klienta</i>	písomná metóda	písomná odpoveď
Podmienky úspešného vykonania skúšky:		
Podmienkou úspešného vykonania skúšky je splniť uvedené kritériá hodnotenia min. na 80%.		
Hodnotená spôsobilosť:		
kategorizovať druhy trestného činu definovať skutkový stav právneho prípadu špecifikovať procesné a hmotné právo zastupovať klienta v konaní, sporoch, pojednávaniach aplikovať v praxi právne poradenstvo pre klienta zostavovať právne stanoviská, dokumenty, prehlásenia k právnym prípadom		
Kritériá hodnotenia:	Metódy hodnotenia	Nástroje hodnotenia
<i>popísať základné znaky, delenie trestného činu a možnosti obhajoby</i>	ústna metóda	ústna odpoveď s vysvetlením

<i>vysvetliť pojem páchatel' a spolupáchatel'</i>	ústna metóda	ústna odpoveď s vysvetlením
<i>špecifikovať zásady ukladania trestov a druhy trestov</i>	ústna metóda	ústna odpoveď
<i>vysvetliť procesné a hmotné právo a ich hlavné znaky</i>	ústna metóda	ústna odpoveď s vysvetlením
<i>simulovať rozhovor s klientom obžalovanom v trestnom konaní</i>	praktické skúšanie	simulovaná úloha
<i>vyhodnotiť situáciu a napísať právne stanovisko k právnomu prípadu</i>	praktické skúšanie	problémová úloha
Podmienky úspešného vykonania skúšky:		
Podmienkou úspešného vykonania skúšky je splniť uvedené kritériá hodnotenia min. na 80%.		
Hodnotená spôsobilosť:		
dodržiavať právne normy v praxi vysvetliť proces exekučného konania komunikovať výstižne, správne a zrozumiteľne v pracovných situáciách		
Kritériá hodnotenia:	Metódy hodnotenia	Nástroje hodnotenia
<i>definovať záväzkové právo - vznik, zmena a zánik záväzkov</i>	ústna metóda	ústna odpoveď s vysvetlením
<i>vysvetliť proces vymáhania pohľadávok</i>	ústna metóda	ústna odpoveď s vysvetlením
<i>navrhnuť postup pri obhajobe v súvislosti s exekučným konaním</i>	praktické skúšanie	problémová úloha
Podmienky úspešného vykonania skúšky:		
Podmienkou úspešného vykonania skúšky je splniť uvedené kritériá hodnotenia min. na 80%.		

Organizačné a metodické pokyny

Metodické pokyny:	
<i>Zákon o advokácii č. 586/2003 Z.z. .</i>	
Pokyny na realizáciu skúšky:	
<i>Zákon o advokácii č. 586/2003 Z.z. .</i>	
Proces hodnotenia:	
<i>Zákon o advokácii č. 586/2003 Z.z. .</i>	
Výsledné hodnotenie:	
<i>Zákon o advokácii č. 586/2003 Z.z. .</i>	
Zloženie skúšobnej komisie:	
<i>Zákon o advokácii č. 586/2003 Z.z. .</i>	
Požiadavky na odbornú spôsobilosť skúšajúceho:	
<i>Zákon o advokácii č. 586/2003 Z.z. .</i>	
Materiálne a technické podmienky skúšky:	
<i>Materiálové požiadavky: počítač, telefón, kalkulačka, scanner, fax, kancelárske a písacie potreby, potrebné softwarové vyavenie, pripojenie na internet.</i>	
<i>Priestorové požiadavky: miestnosť ktorá je bežne používaná na skúšky, respektíve učebňa, zasadacia miestnosť kde je stôl a stoličky pre komisiu a uchádzačov.</i>	
Kartu kvalifikácie schválila Národná rada pre vzdelávanie a kvalifikácie dňa:	18.9.2015
Platnosť karty kvalifikácie od:	18.9.2015

PRÍLOHA Č. 14: SLOVNÍK POJMOV

Slovenský termín	Anglický termín	Vysvetlenie
celoživotné vzdelávanie	lifelong learning	všetky aktivity, ktoré sa uskutočňujú v priebehu života s cieľom zlepšiť vedomosti, zručnosti a schopnosti. Celoživotné vzdelávanie vo vzdelávacej sústave Slovenskej republiky tvorí: a) školské vzdelávanie a b) ďalšie vzdelávanie nadväzujúce na stupeň vzdelania dosiahnutý v školskom vzdelávaní (568/2009 Z. z.).
ďalšie vzdelávanie	further education	vzdelávanie vo vzdelávacích inštitúciách ďalšieho vzdelávania, ktoré nadväzuje na školské vzdelávanie a umožňuje získať čiastočnú kvalifikáciu alebo úplnú kvalifikáciu alebo doplniť, obnoviť, rozšíriť alebo prehĺbiť si kvalifikáciu nadobudnutú v školskom vzdelávaní alebo uspokojiť záujmy a získať spôsobilosť zapájať sa do života občianskej spoločnosti. (568/2009 Z. z.) Druhy ďalšieho vzdelávania: <ul style="list-style-type: none"> • ďalšie odborné vzdelávanie v akreditovanom vzdelávacom programe • rekvalifikačné vzdelávanie v akreditovanom vzdelávacom programe • kontinuálne vzdelávanie • záujmové vzdelávanie, občianske vzdelávanie, vzdelávanie seniorov a iné vzdelávanie
deskriptor	descriptor	lexikálna jednotka charakterizujúca predpokladané dosiahnuté vzdelávacie výstupy na príslušnej úrovni EKR/NKR.
Európsky kvalifikačný rámec	European Qualifications Framework	jednotná 8-úrovňová stupnica, ktorá slúži na prepojenie národných kvalifikačných rámcov/systémov alebo na priradenie všetkých kvalifikácií.
formálne vzdelávanie	formal education	vzdelávanie, ktoré sa uskutočňuje v organizovanom a štruktúrovanom prostredí osobitne určenom na vzdelávanie a jeho výsledkom je zvyčajne udelenie kvalifikácie, obyčajne v podobe osvedčenia alebo diplomu; zahŕňa systémy všeobecného vzdelávania, odborného vzdelávania pri nástupe do zamestnania a vysokoškolského vzdelávania.” (2008/C 111/01).
hodnotenie vzdelávacích výstupov	assessment of learning outcomes	The process of confirming that the assessed results of learning outcomes achieved by a learner correspond to specific outcomes which may be required for a unit or a qualification. Proces potvrdzovania, že hodnotené výsledky vzdelávacích výstupov dosiahnuté študentom zodpovedajú špecifickým výstupom, ktoré môžu byť vyžadované pre jednotku alebo kvalifikáciu.
hodnotiaci štandard	assessment standard	Časť karty kvalifikácie poskytujúca informácie o rozsahu, metódach, nástrojoch a kritériách hodnotenia, personále, materiáloch, technologických a priestorových podmienkach na vykonávanie skúšky.
informálne učenie sa	informal learning	Vzdelávanie, ktoré je výsledkom každodenných aktivít spojených s prácou, rodinným životom alebo trávením voľného času a nie je organizované ani štruktúrované podľa cieľov, času ani podpory vzdelávania; informálne učenie sa nemusí byť z pohľadu vzdelávajúceho sa zámerné; príkladmi výsledkov vzdelávania získaných prostredníctvom informálneho učenia sa sú zručnosti získané životnými a pracovnými skúsenosťami, naučené jazyky a medzikultúrne zručnosti získané počas pobytu v inej krajine, zručnosti získané prostredníctvom činností v domácnosti (napr. starostlivosť o dieťa).
karta kvalifikácie	qualification card	Komplexné informácie o kvalifikácii pozostávajúce z kvalifikačného štandardu, hodnotiaceho štandardu a iných relevantných informácií (štatistické klasifikácie, uznávanie a validácia, atď.).

PRÍLOHY 2017

kompetencie	competences	také rozumové/ zmyslové/ motorické kvality/vlastnosti jednotlivca, ktoré sú nevyhnutným predpokladom využitia nadobudnutých vedomostí a zručností na kvalitné vykonanie požadovanej činnosti v určitom prostredí (pracovnom, študijnom, osobnom) a za určitých okolností (napr. interakcia s ľuďmi). V kontexte európskeho kvalifikačného rámca je kompetencia opísaná vo vzťahu k zodpovednosti a samostatnosti.
kvalifikácia	qualification	formálny výsledok procesu hodnotenia a potvrdzovania, ktorý sa získa, keď príslušný orgán určí, že jednotlivec dosiahol výsledky vzdelávania zodpovedajúce daným štandardom.
kvalifikačný štandard	qualification standard	Časť karty kvalifikácie pozostávajúca zo zoznamu vzdelávacích výstupov, ktoré majú štruktúru vedomostí, zručností a kompetencií.
Národná sústava kvalifikácií	National Qualifications Register	Verejne prístupný register, ktorý obsahuje popis čiastočných a úplných kvalifikácií rozlišovaných a uznávaných v Slovenskej republike, požadovaných na výkon pracovných činností pre dané povolanie vo forme kvalifikačných štandardov a hodnotiacich štandardov.
Národná sústava povolání	National Occupations Register	Ucelený informačný systém opisu štandardných nárokov trhu práce na jednotlivé pracovné miesta. Národná sústava povolání určuje požiadavky na odborné zručnosti a praktické skúsenosti potrebné na vykonávanie pracovných činností na pracovných miestach na trhu práce.
národný kvalifikačný rámec		Nástroj na národnej úrovni slúžiaci na klasifikáciu a triedenie kvalifikácií a kvalifikačných úrovní podľa určitých kritérií, zameraný na monitorovanie a koordinovanie kvalifikačných systémov, na zvýšenie transparentnosti, prístupu k získaniu kvalifikácií vo vzťahu k trhu práce a k celoživotnému vzdelávaniu. Národný kvalifikačný rámec obsahuje úrovne klasifikácie kvalifikácií podľa súboru kritérií pre dosiahnuté vedomosti, zručnosti a kompetencie a je prepojením na úrovne Európskeho kvalifikačného rámca.
národný štandard zamestnania	national occupational standard	Poskytuje informácie o aktuálnych požiadavkách na výkon práce v nasledujúcej štruktúre: <ul style="list-style-type: none"> • charakteristika (všeobecný opis povolania); • alternatívne názvy; • spôsob regulácie; • osvedčenia a iné písomné dôkazy; • stupeň vzdelania; • praktická skúsenosť; • klasifikácia; • všeobecné schopnosti; • odborné vedomosti; • odborné zručnosti.

neformálne vzdelávanie	non-formal education	Vzdelávanie, ktoré sa uskutočňuje prostredníctvom plánovaných činností (pokiaľ ide o vzdelávacie ciele, čas vyhradený na vzdelávanie), pri ktorých je k dispozícii určitý druh podpory vzdelávania (napr. vzťah medzi študentom a učiteľom); môže zahŕňať programy na výučbu pracovných zručností, programy gramotnosti pre dospelých, ako aj pre základné vzdelávanie osôb, ktoré predčasne ukončili školskú dochádzku; medzi veľmi bežné prípady neformálneho vzdelávania patria vnútropodniková odborná príprava, prostredníctvom ktorej spoločnosti aktualizujú a zdokonaľujú zručnosti svojich pracovníkov, ako napr. zručnosti v oblasti informačných a komunikačných technológií, štruktúrované vzdelávanie online (napr. využívaním otvorených vzdelávacích zdrojov) a kurzy organizované organizáciami občianskej spoločnosti pre svojich členov, svoju cieľovú skupinu alebo širokú verejnosť. (2008/C 111/01).
obsahový štandard	content standard	Súbor požiadaviek na to, čo by mal študent vedieť a byť schopný urobiť na konci vzdelávacieho procesu. Sú záväzné pre učiteľov.
odborná kvalifikácia	professional qualification	Spôsobilosť na výkon regulovaného povolania potvrdená dokladom o odbornej kvalifikácii alebo dokladom o vykonávaní odbornej praxe.
odborná spôsobilosť	professional competence	Preukázanie požadovaného vzdelania a odbornej praxe alebo úspešné vykonanie skúšky, ak príslušný zákon neustanovuje inak. Je osobitnou podmienkou na vykonávanie niektorých činností.
posudzovanie vzdelávacích výstupov	validation of learning outcomes	Postup potvrdzovania, že posudzované vzdelávacie výstupy dosiahnuté učiacim sa zodpovedajú osobitným výsledkom, ktoré sa môžu vyžadovať pre danú jednotku alebo kvalifikáciu.
potvrdzovanie vzdelávacích výstupov	recognition of learning outcomes	Proces, ktorým splnomocnený orgán dosvedčuje, že jednotlivec získal výsledky vzdelávania, ktoré sa posúdili podľa príslušnej normy a pozostáva z nasledujúcich štyroch rôznych etáp: 1. identifikácia konkrétnych skúseností jednotlivca prostredníctvom rozhovoru; 2. dokumentácia na zviditeľnenie skúseností jednotlivca; 3. formálne hodnotenie týchto skúseností 4. certifikácia výsledkov posúdenia, ktoré môže viesť k čiastočnej alebo úplnej kvalifikácii; (2008/C 111/01).
priradovanie	levelling	Proces porovnávania kvalifikácie založenej na vzdelávacích výstupoch s národnými deskriptormi, výsledkom ktorého je zaradenie kvalifikácie na úroveň SKKR.
priradovací proces	referencing process	Proces porovnávania národných kvalifikačných rámcov alebo systémov s EKR na základe desiatich kritérií, ktoré zabezpečujú transparentnosť procesov a metód.
profesijná kvalifikácia	occupational qualification	Formálny výsledok procesu hodnotenia a overovania, ktorý sa získa, ak príslušný orgán potvrdí, že jednotlivec dosiahol vzdelávacie výstupy daného kvalifikačného štandardu vypracovaného na základe požiadaviek trhu práce.
regulované povolanie	regulated profession	Regulované povolanie predstavuje takú činnosť, skupinu činností alebo povolanie, ktoré je možné vykonávať až po splnení osobitných podmienok stanovených právnymi predpismi určitého štátu. regulované povolanie možno vykonávať najmä na základe regulovaného vzdelávania, ktoré môže byť spojené s používaním profesijného titulu alebo označenia povolania, ako aj na základe členstva v komore alebo v inej profesijnej organizácii. Výkon regulovaných povolanií na území Slovenskej republiky reguluje viacero právnych noriem: 1. Zákon č. 293/2007 Z. z. o uznávaní odborných kvalifikácií v znení neskorších predpisov 2. Živnostenský zákon 3. Právne normy týkajúce sa zdravotníckych povolanií, veterinárnych lekárov, architektov, krajinných architektov, stavebných inžinierov, advokátov a iné.

PRÍLOHY 2017

Slovenský kvalifikačný rámec	Slovak Qualifications Framework	Nástroj na národnej úrovni slúžiaci na klasifikáciu a triedenie kvalifikácií a úrovni kvalifikácií podľa určitých kritérií zameraný na monitorovanie a koordináciu systémov kvalifikácií s cieľom zvýšiť transparentnosť, prístup ku kvalifikáciám vo vzťahu k trhu práce a celoživotnému vzdelávaniu. Národný kvalifikačný rámec obsahuje úrovne klasifikácie kvalifikácií podľa súboru kritérií pre dosiahnuté vedomosti, zručnosti a kompetencie a je prepojený s úrovňami Európskeho kvalifikačného rámca.
školský vzdelávací program	school curriculum	2. úroveň pedagogickej dokumentácie. Každá škola vychádza zo vzdelávacieho štandardu príslušného štátneho vzdelávacieho programu s možnosťou diferenciacie prostredníctvom tzv. disponibilných hodín. Školský vzdelávací program tvoria školy podľa svojho zamerania a cieľov, ale v súlade s potrebami regionálneho trhu práce.
štátny vzdelávací program	state curriculum	Najvyšší a najvšeobecnejší pedagogický dokument, ktorý definuje spoločné požiadavky pre celú skupinu študijných alebo učebných odborov. Stanovuje tiež tzv. vzdelávací štandard, ktorý určuje základné cieľové požiadavky pre absolventov. Je štruktúrovaný vo forme výkonového a obsahového štandardu.
uznávanie vzdelávacích výstupov	validation of learning outcomes	Proces, ktorým oprávnený orgán potvrdzuje, že jednotlivец získal vzdelávacie výstupy, ktoré boli hodnotené podľa príslušných noriem pozostávajúci z týchto štyroch etáp: 1. identifikácia skúseností konkrétneho jednotlivca prostredníctvom pohovoru; 2. dokumentácia potvrdzujúca individuálne skúsenosti; 3. formálne hodnotenie týchto skúseností; 4. certifikácia výsledkov hodnotenia, ktorá môže viesť k čiastočnej alebo úplnej kvalifikácii (2008 / C 111/01).
vedomosti	knowledge	Osvojené a pochopené informácie (fakty, teórie, postupy atď.), všeobecné alebo odborné (faktické).
výkonový štandard	performance standard	Podrobne rozpracovaný obsahový štandard. Obsahuje špecifické vzdelávacie ciele s minimálnymi výkonnosťnými limitmi. Sú záväzné pre žiaka/študenta.
vzdelávací štandard	education standard	Súbor požiadaviek, ktoré musí žiak splniť, aby získal osvedčenie o dosiahnutom výsledku. Pozostáva z obsahového a výkonového štandardu.
vzdelávací výstup	learning outcome	Vyjadrenie o tom, čo učiaci sa vie, chápe a je schopný urobiť po ukončení procesu vzdelávania, ktoré sú definované z hľadiska vedomostí, zručností a kompetencií.
zručnosti	skill	motorická/intelektová schopnosť jedinca uplatniť vedomosti, materiály, prostriedky a nástroje v praxi (napr. pri výkone určitej špecifickej činnosti).